

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ
СПРАВ

ФАКУЛЬТЕТ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДЛЯ ПІДРОЗДІЛІВ
ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

КАФЕДРА АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА, ПРОЦЕСУ
ТА АДМІНІСТРАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

**ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ЗАХОДІВ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ
ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ
(У СХЕМАХ)**

Навчальний посібник

**До 55-ї річниці з дня заснування Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ**

м. Дніпро
2022

УДК 342.95+351.74

Б 30

*Рекомендовано до друку науково-методичною радою
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ
(протокол № 6 від 17 лютого 2022 р.)*

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Денис ГОЛОБОРОДЬКО – помічник-консультант народного депутата України, кандидат юридичних наук, доцент;

Станіслав ГАБРУК – заступник начальника відділу адміністративної практики Управління патрульної поліції в Дніпропетровській області ДПП, капітан поліції;

Олексій БОЧКОВИЙ – завідувач навчально-наукової лабораторії з дослідження проблем превентивної діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник, майор поліції.

Бахчев К. В., Шевяков М. О., Захарченко О. В.

Б 30 Особливості застосування поліцейських заходів забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення (у схемах) : навч. посібник / К. В. Бахчев, М. О. Шевяков, О. В. Захарченко. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2022. 156 с.

ISBN 978-617-8032-51-7

Навчальний посібник підготовлено за ініціативи авторського колективу кафедри адміністративного права, процесу та адміністративної діяльності ДДУВС з метою визначення обґрунтованих рекомендацій щодо застосування заходів забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення, які відносяться до юрисдикційної діяльності працівниками органів та підрозділів Національної поліції України та розкриття особливостей оформлення актів процесуальної дії кожного заходу адміністративного припинення, надання практичних порад щодо диференційованого підходу до їх застосування.

Наповнення навчального посібника щодо діяльності поліцейських у сфері адміністративно-деліктного законодавства щодо застосування заходів забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення можуть стати у нагоді як методичні рекомендації для використання представниками правоохоронної системи України. Матеріали навчального посібника можуть стати невід’ємним елементом в освітньому процесі закладів вищої освіти України при викладанні дисциплін адміністративно-застосовної та адміністративнотлумачної діяльності. Поряд з теоретичним матеріалом подано питання для самоконтролю.

ISBN 978-617-8032-51-7

© Автори, 2022

© ДДУВС, 2022

ЗМІСТ

Передмова	4
РОЗДІЛ 1. ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ЗАХОДІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ	6
РОЗДІЛ 2. ЗАХОДИ, ЩО ОБМЕЖУЮТЬ НЕМАЙНОВІ ПРАВА	19
I. Доставлення порушника	20
II. Адміністративне затримання	26
III. Привід	45
РОЗДІЛ 3. ЗАХОДИ, ЩО ОБМЕЖУЮТЬ МАЙНОВІ ПРАВА	49
I. Особистий огляд і огляд речей	50
II. Вилучення речей і документів	60
III. Особливості тимчасового вилучення тварини	72
РОЗДІЛ 4. ЗАХОДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ НА ТРАНСПОРТІ....	84
РОЗДІЛ 5. ОСКАРЖЕННЯ ЗАХОДІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ	130
Питання для самоконтролю	139
Список використаних джерел	152

ПЕРЕДМОВА

Вагому роль щодо забезпечення законності та дисципліни, підтримання публічної безпеки та громадського порядку, захисту прав, свобод та інтересів громадян та людей, створення нормальних умов для діяльності суб'єктів владних повноважень особливе місце посідають заходи забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення.

Саме заходи забезпечення провадження у справі про адміністративне правопорушення, або, як ще їх називають, заходи адміністративно-деліктного провадження, займають відповідальне становище у якісному та ефективному припиненні адміністративних проступків. Їх застосування має подвійне значення: по-перше, вони використовуються з метою протидії адміністративним деліктам, коли вичерпано заходи впливу, встановлення особи порушника, складення протоколу про адміністративне правопорушення, забезпечення своєчасного і правильного розгляду справи, вирішення її у точній відповідності до закону, забезпечення виконання постанов у справах про адміністративні правопорушення тощо, а, по-друге, вони розглядаються у ролі фіксації не лише самого факту правопорушення, а й у якості доказового базису його вчинення. Характерними рисами заходів забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення є їх несамотійність, а відтак вони виступають допоміжними заходами впливу, не вважаються покаранням та не тягнуть додаткових обмежень чи обтяжень для основного суб'єкта провадження у справі про адміністративне правопорушення – особи, яка притягається до адміністративної відповідальності. Разом із тим чинним законодавством хоча й встановлено процесуальний порядок їх застосування (перелік уповноважених органів і посадових осіб, які мають юрисдикційні повноваження, строки, процесуальне оформлення, порядок оскарження та ін.), однак визначення сутності, змісту,

підстав, процедур та особливостей їх застосування має велике як теоретичне, так і практичне значення.

Основним суб'єктом застосування заходів забезпечення провадження є службові особи органів та підрозділів Національної поліції України. У своїй адміністративно-юрисдикційній діяльності поліцейські застосовують заходи адміністративного припинення задля оперативного, економічного та ефективного фіксування адміністративного правопорушення та вжиття всіх невідкладних заходів для його припинення. Саме за допомогою таких заходів суб'єкти владних повноважень всебічно та повно виконують покладені на нього завдання щодо здійснення провадження у справах про адміністративне правопорушення та встановлення обставин, що мають значення для правильного вирішення адміністративної справи.

У межах навчального посібника визначено положення нормативно-правових актів у сфері адміністративно-юрисдикційної діяльності щодо застосування заходів адміністративно-правового примусу; зазначено загальну характеристику та особливості заходів забезпечення провадження, а також виокремлено групи даних заходів щодо їх напрямків. Окремою особливістю навчального посібника є деталізоване розкриття кожного заходу адміністративного примусу та його цільове призначення.

Цей навчальний посібник підготовлено відповідно до програм навчальних дисциплін: «Адміністративна відповідальність», «Безпека дорожнього руху», «Поліцейська діяльність», «Адміністративно-юрисдикційна діяльність поліції» і базується на досвіді викладацької діяльності закладів вищої освіти зі специфічними у мовами навчання.

Під час ознайомлення з даним навчальним посібником всі бажаючі зможуть зосередити увагу на баченні авторів через призму як традиційних, так і нетрадиційних точок зору у сфері адміністративно-юрисдикційної діяльності.

РОЗДІЛ І

**Характеристика та особливості
застосування заходів
забезпечення провадження у
справах про адміністративні
правопорушення**

У здійсненні провадження у справі про адміністративне правопорушення ключову роль відіграють саме заходи адміністративного припинення (заходи забезпечення провадження у справі про адміністративне правопорушення).

Суб'єктом застосування заходів забезпечення провадження є уповноважені особи Національної поліції України. Основними повноваженнями поліції, в силу положень, визначених ст. 23 ЗУ «Про Національну поліцію», є здійснення провадження у справах про адміністративні правопорушення, прийняття рішення про застосування адміністративних стягнень та забезпечення їх виконання. Виявлення, припинення та фіксування лівової частки адміністративних проступків є компетенцією та підвідомчістю Національної поліції. Тому застосування заходів забезпечення провадження є пріоритетним інструментарієм щодо ефективного виконання покладених на поліцію завдань.

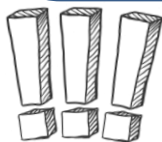
В арсеналі адміністративно-правових інструментів, які є у розпорядженні Національної поліції, особливу роль відведено заходам забезпечення провадження.

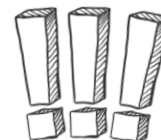
До заходів забезпечення провадження віднесено:

- Адміністративне затримання;
- Особистий огляд та огляд речей;
- Доставлення правопорушника;
- Вилучення речей та документів;
- Привід;
- Тимчасове вилучення посвідчення водія;
- Тимчасове затримання транспортних засобів працівниками уповноважених підрозділів Національної поліції;
- Особливості тимчасового вилучення тварини;
- Відсторонення водіїв від керування транспортними засобами, річковими та маломірними суднами та огляд на стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції.

Главою 20 Кодексу України про адміністративні правопорушення наведений вичерпний перелік заходів забезпечення провадження у справі про адміністративне правопорушення.

Виходячи з аналізу приписів нормативно-правових актів можемо створити такі категорії заходів адміністративного припинення:

заходи, що обмежують немайнові права, зокрема право на свободу та особисту

- адміністративне затримання,
- привід,
- доставляння порушника,
- особистий огляд.

заходи, що обмежують майнові права

- огляд речей,
- вилучення речей та документів,
- особливості тимчасового вилучення тварини.

заходи забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення на

- тимчасове вилучення посвідчення водія,
- тимчасове затримання транспортних засобів,
- відсторонення водіїв від керування транспортними засобами та їх огляд

Здійснення аналізу сутності заходів забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення дало можливість визначити їх мету, ознаки та завдання

МЕТА

- ✓ припинення адміністративних правопорушень.

ОЗНАКИ

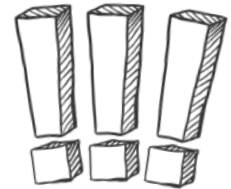
- ✓ вичерпаність інших заходів впливу;
- ✓ неможливість складення на місці вчинення правопорушення протоколу про адміністративне затримання, якщо складення протоколу є обов'язковим.

ЗАВДАННЯ

- ✓ забезпечення складення протоколу про адміністративне правопорушення;
- ✓ встановлення особи;
- ✓ забезпечення своєчасного і правильного розгляду справи про адміністративне правопорушення; виконання постанов у справах про адміністративні правопорушення).

Важливу роль для нормативного розуміння заходів забезпечення провадження як системи дає їх аналіз відповідно до функціонального призначення (мети).

Виходячи із нормативно-визначених конкретних завдань провадження, функціями заходів забезпечення адміністративно-деліктного провадження є:

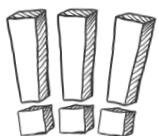
- **по-перше** адміністративно-процесуальне припинення;
- **по-друге** формування доказової бази;
- **по-третє** забезпечення виконання постанов по справі.

З огляду на вищенаведене можна зазначити, що функція адміністративного припинення більш за все притаманна таким заходам:

- адміністративне затримання,
- доставлення порушника,
- привід.

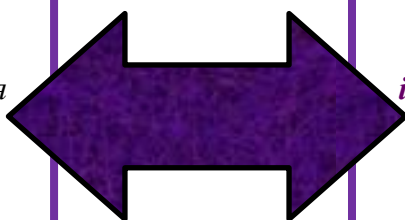
Функцію формування доказового базису виконують заходи:

- особистий огляд та огляд речей,
- відсторонення водіїв від керування транспортними засобами, річковими і маломірними суднами та проведення огляду на стан сп'яніння, особливості тимчасового вилучення тварини.

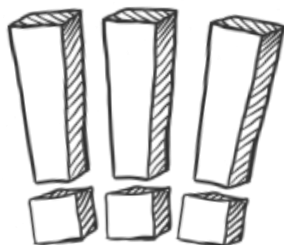

Забезпечення виконання постанови по справі формують функцію щодо вилучення речей та документів, застосування приводу.

Приписами ст. 260 КУпАП
закріплено, що
застосування заходів
забезпечення провадження
можливе **лише у**
випадках, прямо
передбачених нормативно-
правовими актами

Особливу увагу слід
акцентувати на те, що
виключно КУпАП та
інші закони формують та
визначають порядок
застосування заходів
адміністративного
припинення.

Метою застосування заходів адміністративного припинення для встановлення ознак юридичного складу адміністративного делікту, обставин, що мають значення для правильного вирішення справи, фіксування проступку, виявлення причин та умов, що сприяють вчиненню адміністративних правопорушень є:

I

ПРИПИНЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ, КОЛИ ВИЧЕРПАНО ІНШІ ЗАХОДИ ВПЛИВУ

Уповноважена особа органів та підрозділів Національної поліції України під час виявлення адміністративного проступку зобов'язана вжити заходів щодо найшвидшого припинення вчинення суспільно шкідливих дій зі сторони порушника, зниження рівня ескалації конфлікту, забезпечення та охорони порушених прав та інтересів учасників провадження у справі про адміністративне правопорушення протиправними діями.

Для цього поліцейський застосовує вербальні засоби, а саме надає голосом законну вимогу або розпорядження припинити адміністративний делікт порушником, за допомогою жестів та розташування відносно особи, яка вчинила адміністративне правопорушення демонструє можливість, у разі недосягнення вербального консенсусу, застосування поліцейських заходів припинення.

Якщо ж даних заходів буде недостатньо або особі-порушнику вони здаватимуться непереконливими, то поліцейські мають право застосувати заходи забезпечення провадження передбаченими ст. 261-266 КУпАП

II

ВСТАНОВЛЕННЯ ОСОБИ

Мета «встановлення особи» за своєю суттю не є самостійною та не може використовуватись поліцейськими як окрема підстава для застосування заходів забезпечення провадження.

Задля формування всієї правової картини порушення та вирішення питання щодо встановлення особи, яка вчинила адміністративне правопорушення, службовими особами органів та підрозділів Національної поліції України необхідно з'ясувати і інші цілі, які притаманні саме даній ситуації або події.

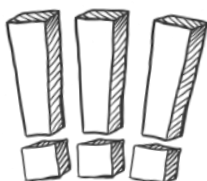
Суб'єкти владних повноважень у відповідності до ст. 32 ЗУ «Про Національну поліцію» мають право вимагати в особи пред'явлення нею документів, що посвідчують особу, та/або документів, що підтверджують відповідне право особи. Згідно зі ст. 13 ЗУ «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус» до даних документів належать:

Документи, що посвідчують особу та підтверджують громадянство України:

- а) паспорт громадянина України;
- б) паспорт громадянина України для виїзду за кордон;
- в) дипломатичний паспорт України;
- г) службовий паспорт України;
- г) посвідчення особи моряка;
- д) посвідчення члена екіпажу;
- е) посвідчення особи на повернення в Україну;
- е) тимчасове посвідчення громадянина України.

Документи, що посвідчують особу та підтверджують її спеціальний статус:

- а) посвідчення водія;
- б) посвідчення особи без громадянства для виїзду за кордон;
- в) посвідка на постійне проживання;
- г) посвідка на тимчасове проживання;
- г) картка мігранта;
- д) посвідчення біженця;
- е) проїзний документ біженця;
- е) посвідчення особи, яка потребує додаткового захисту;
- ж) проїзний документ особи, якій надано додатковий захист.

Отже, поліцейські мають право вимагати пред'явити документи, які зазначені вище за змістом.

Також, відповідно до ст. 32 ЗУ «Про Національну поліцію» поліцейський має право вимагати в особи пред'явлення нею документів, що посвідчують особу, та/або документів, що підтверджують відповідне право особи у спосіб, який дає можливість поліцейському прочитати та зафіксувати дані, що містяться в документах, у таких випадках:

1) якщо особа володіє зовнішніми ознаками, схожими на зовнішні ознаки особи, яка перебуває в розшуку, або безвісно зниклої особи;

2) якщо існує достатньо підстав вважати, що особа вчинила або має намір вчинити правопорушення;

3) якщо особа перебуває на території чи об'єкті із спеціальним режимом або в місці здійснення спеціального поліцейського контролю;

4) якщо в особі є зброя, боєприпаси, наркотичні засоби та інші речі, обіг яких обмежений або заборонений, або для зберігання, використання чи перевезення яких потрібен дозвіл, якщо встановити такі права іншим чином неможливо;

5) якщо особа перебуває в місці вчинення правопорушення або дорожньо-транспортної пригоди, іншої надзвичайної події;

6) якщо зовнішні ознаки особи чи транспортного засобу або дії особи дають достатні підстави вважати, що особа причетна до вчинення правопорушення, транспортний засіб може бути знаряддям чи об'єктом вчинення правопорушення.

III

СКЛАДЕННЯ ПРОТОКОЛУ ПРО АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ У РАЗІ НЕМОЖЛИВОСТІ СКЛАДЕННЯ ЙОГО НА МІСЦІ ВЧИНЕННЯ ПРАВОПОРУШЕННЯ, ЯКЩО СКЛАДЕННЯ ПРОТОКОЛУ Є ОBOB'ЯЗКОВИМ

Ця мета є однією з розповсюджених серед адміністративно-юрисдикційної діяльності поліції. Основною особливістю є саме той факт, що з суб'єктивних (відсутність протоколу про адміністративне правопорушення, писального інструменту тощо) чи об'єктивних (порушник зіпсував бланкову продукцію, несприятливі погодні умови на місці вчинення правопорушення, відсутність освітлення тощо) причин унеможливується факт складення протоколу про адміністративне правопорушення поліцейським щодо правопорушника.

У разі не складення акту процесуальної дії, у особи, яка вчинила правопорушення виникає ілюзія безкарності, стереотипи аномії. Саме мета складення протоколу є запобігаючою за своєю суттю та застосовується з метою фіксації суспільно шкідливих дій особи-порушника.

У ст. ст. 254-256 КУпАП передбачені вимоги до змісту протоколу про адміністративне правопорушення та перелік адміністративних правопорушень, за порушення яких уповноважені особи Національної поліції мають право їх складати.

Окрему увагу необхідно зосередити саме на кваліфікуючій обставині, неможливість складення протоколу про адміністративне правопорушення на місці вчинення адміністративного правопорушення. Тобто, якщо до особи вже застосовано захід забезпечення провадження, наприклад адміністративне затримання, не пов'язане з цією метою та доставлено до підрозділу Національної поліції, а у поліцейського виникли причини, які унеможливають складення ним протоколу про адміністративне правопорушення, то недоцільно буде використовувати дану мету.

IV

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СВОЄЧАСНОГО ТА ПРАВИЛЬНОГО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ТА ВИКОНАННЯ ПОСТАНОВ У СПРАВАХ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ

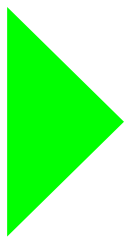
Завданнями провадження у справі про адміністративне правопорушення є своєчасне, повне і об'єктивне з'ясування обставин кожної окремої справи та забезпечення виконання винесеної постанови.

Поліцейський для виконання завдання провадження та реалізації мети заходів забезпечення провадження може використовувати заходи адміністративного припинення.

У разі ухилення особи, яка притягається до адміністративної відповідальності від обов'язкової участі у розгляді справи про адміністративне правопорушення, до неї у передбачених законом порядку можуть бути застосовані заходи забезпечення провадження.

Також, якщо за результатами розгляду справи особу визнано винною та накладено на неї адміністративне стягнення, то обов'язком поліцейського є забезпечення виконання постанови.

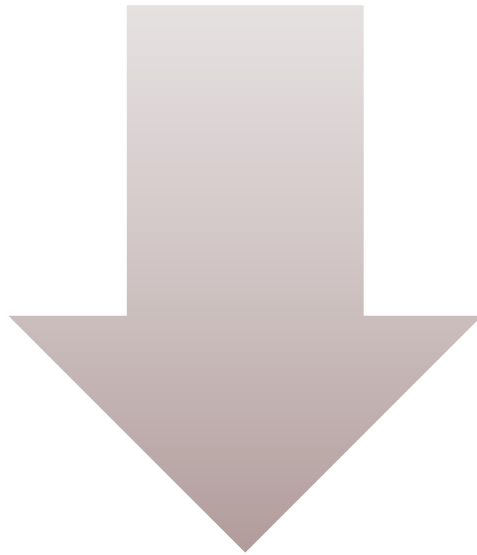
Зосереджуємо увагу, що уповноважена особа Національної поліції виконує постанови лише в тих провадженнях, які відносяться до його компетенції.

Заходи забезпечення провадження можуть виступати одночасно як і запобіжний захід, спрямований на припинення суспільно шкідливого діяння, так захід процесуальної дії, покликаний на документування ознак адміністративного проступку, а також для повного та своєчасного розгляду адміністративної справи.

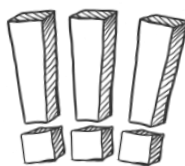
Відшкодування шкоди, заподіяної громадянину незаконним застосуванням заходів забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення, проводиться в порядку, встановленому законом.

У відповідності до ст. 56 Конституції України кожен має право на відшкодування за рахунок держави чи органів місцевого самоврядування матеріальної та моральної шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб при здійсненні ними своїх повноважень.

Приписами Цивільного кодексу України передбачено, що майнова шкода, завдана неправомірними рішеннями, діями чи бездіяльністю особистим немайновим правам фізичної або юридичної особи, а також шкода, заподіяна майну фізичної або юридичної особи, відшкодовується в повному обсязі особою, яка її завдала.

**Особа, яка завдала шкоди,
звільняється від її
відшкодування, якщо вона
доведе, що шкоди завдано не з її
вини.**

РОЗДІЛ II

**Заходи, що обмежують немайнові
права**

I. Доставлення порушника

II. Адміністративне затримання

III. Привід

Заходи адміністративного припинення - це самостійна група заходів адміністративного примусу. Застосування даних заходів обумовлюється публічними інтересами і у жодному разі не повинно порушувати права і свободи осіб, до яких вони застосовуються, у тому числі право, яке закріплене Конституцією України на свободу і особисту недоторканість людини.

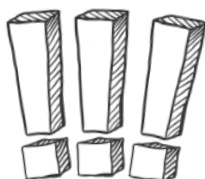
Доставлення порушника полягає у добровільному супроводженні особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, з місця її виявлення або вчинення нею адміністративного проступку до встановленого приміщення спеціалізованої адміністративної будівлі для проведення процесуальних дій щодо притягнення до адміністративної відповідальності та завершення застосування щодо такої особи заходу адміністративного припинення.

Застосовується цей захід лише до осіб, які вчинили адміністративний проступок.

Дана вимога може бути супроводжена попередженням про можливість застосування фізичного впливу і, у разі відмови особи робити запропоновані дії, може перерости в більш суворий адміністративний захід, адміністративне затримання.

При адміністративному доставленні порушника поліцейські заходи припинення не застосовуються.

Працівники поліції мають право доставляти правопорушників у таких випадках:

З метою:

- складення протоколу про адміністративне правопорушення
- в разі неможливості скласти його на місці вчинення правопорушення,
- якщо складення протоколу є обов'язковим;

1

порушника може бути доставлено:

- в поліцію,
- штаб громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону,
- чи громадський пункт з охорони громадського порядку.

2

При вчиненні:

- порушень правил користування засобами транспорту,
- правил щодо охорони порядку і безпеки руху,
- правил спрямованих на забезпечення схоронності вантажів на транспорті,
- правил пожежної безпеки, санітарно-гігієнічних і санітарно-протиепідемічних правил на транспорті

порушника може бути доставлено уповноваженою на те особою в поліцію,

якщо:

- у нього немає документів, що посвідчують особу,
- і немає свідків, які б могли повідомити необхідні про нього дані.

3

При вчиненні:

- лісопорушень,
- порушень правил полювання, правил рибальства і охорони рибних запасів,
- та інших порушень законодавства про охорону і використання тваринного світу,

якщо:

- особу порушника не може бути встановлено на місці порушення,

то:

- працівники державної лісової охорони, а в лісах колективних сільськогосподарських підприємств - працівники лісової охорони зазначених підприємств,
- уповноважені на те посадові особи органів, які здійснюють державний нагляд за додержанням правил полювання, органів рибоохорони,
- посадові особи інших органів, які здійснюють державний контроль за охороною і використанням тваринного світу,
- працівники служб охорони територій та об'єктів природно-заповідного фонду,
- а також поліцейські

можуть:

- доставляти осіб, які вчинили ці правопорушення, у поліцію чи в приміщення виконавчого органу сільської, селищної ради.

✓ Доставлення правопорушників здійснюється на транспорті або пішим порядком до спеціальних службових приміщень і повинно бути проведено у найкоротший строк.

✓ Перед початком даного заходу припинення працівники поліції зобов'язані роз'яснити правопорушникам чим зумовлено їх доставляння до адміністративної будівлі.

✓ Відповідно до положень ст. 259 КУпАП перебування доставленої особи у штабі громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону чи громадському пункті з охорони громадського порядку, приміщенні виконавчого органу сільської, селищної ради **не може тривати більш як одну годину, якщо не встановлено інше.**

✓ У подальшому порушники мають бути відпущені незалежно від того, чи встановлені їх особи та чи мали місце складення актів процесуальної дії - протоколи про адміністративне правопорушення.

Адміністративне доставлення має наступні ознаки:

Перша

Застосовується з метою складення протоколу про адміністративне правопорушення в разі неможливості його скласти на місці вчинення правопорушення.

Друга

Застосовується цей захід відносно особи, яка вчинила адміністративний проступок.

Третя

Особу доставляють до поліції або до штабу з охорони громадського порядку, до приміщень виконавчого комітету селищної, сільської ради або службового приміщення воєнізованої охорони.

Четверта

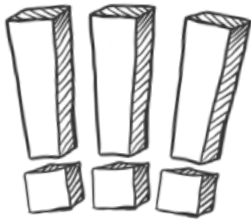
У разі вчинення категорії правопорушень (ч. 2 ст. 259 КУпАП) порушника може бути доставлено уповноваженою на те особою і, якщо в неї немає документів, що посвідчують особу, та немає свідків, які б могли повідомити необхідні дані про неї.

П'ята

Доставлення здійснюють уповноважені здебільшого поліцейські та представники громадських формувань з охорони громадського порядку.

В окремих випадках (ч. 3 ст. 259 КУпАП) доставлення здійснюють громадські інспектори з охорони природи, громадські мисливські інспектори, громадські інспектори органів рибоохорони та громадські лісові інспектори, працівники державної та відомчої лісової охорони.

При вчиненні правопорушень, пов'язаних із посяганням на охоронювані об'єкти, державне або громадське майно, правопорушника можуть доставляти працівники воєнізованої охорони (ч. 4 ст. 259 КУпАП).

Під час доставлення особи до органів поліції, працівники правоохоронних органів зобов'язані **негайно** розпочати розгляд обставин адміністративної справи в наслідок яких був здійснений даний захід.

При доставленні правопорушника його дані мають бути зафіксовані у «Книзі обліку відвідувачів, доставлених та запрошених осіб».

Розгляд даної адміністративної справи не може тривати **більше трьох годин** з моменту доставлення.

У випадках, якщо доставлений заявляє про надання медичної допомоги у зв'язку з отриманням тілесних ушкоджень, погіршення стану здоров'я, поліцейський, зобов'язаний **невідкладно надати медичну чи домедичну допомогу та негайно викликати працівників закладу охорони здоров'я, забезпечивши постійний нагляд за цією особою до їх прибуття та доповісти про дану подію безпосередньому керівнику.**

У випадках, передбачених законами України

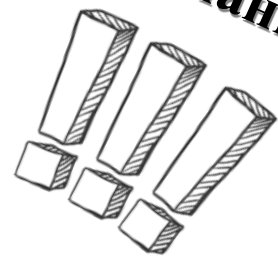
+

Із метою припинення адміністративних правопорушень

+

коли вичерпано інші заходи впливу, встановлення особи, забезпечення своєчасного та правильного розгляду справ і виконання постанов у справах про адміністративні правопорушення

Формула адміністративного затримання

Допускається адміністративне затримання особи

Адміністративне затримання – це найбільш поширений захід адміністративного впливу, що застосовують у виняткових випадках відносно осіб, які вчиняють адміністративні правопорушення і забезпечує провадження у справах про адміністративне правопорушення.

Даний захід передбачає примусове, короткочасне обмеження свободи дії та пересування особи у вигляді тримання її під постійним наглядом.

Адміністративне затримання можливе лише в разі вчинення адміністративного правопорушення і регулюється Кодексом України про адміністративні правопорушення.

Відповідно до положень, визначених у частині 1 статті 37 Закону України «Про Національну поліцію» поліція уповноважена затримувати особу на підставах, у порядку та на строки, визначені Конституцією України, Кримінальним процесуальним кодексом України та Кодексом України про адміністративні правопорушення, а також іншими законами України.

Поліція відповідно до покладених на неї завдань

Здійснює превентивну та профілактичну діяльність, спрямовану на запобігання вчиненню правопорушень

Доставляє у випадках і порядку, визначених законом, затриманих осіб, підозрюваних у вчиненні кримінального правопорушення, та осіб, які вчинили адміністративне правопорушення

Відлік часу утримання затриманої фізичної особи в спеціально відведених для цього приміщеннях рахується з моменту її фактичного затримання.

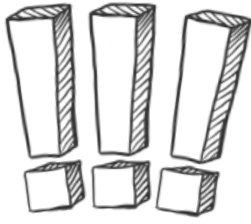
Застосування до затриманої особи заходу забезпечення провадження негайно припиняється, якщо немає необхідності здійснювати такий захід.

Про адміністративне затримання обов'язково складається протокол:

Протокол про адміністративне затримання складається на спеціальному бланку, виготовленому друкарським способом згідно з технічним описом бланка протокол про адміністративне затримання».

Заповнюються усі реквізити протоколу про адміністративне затримання розбірливим почерком.

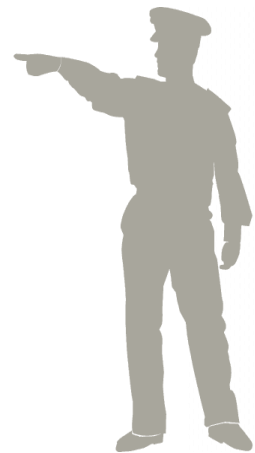
Не допускаються закреслення чи виправлення відомостей, що заносяться до протоколу про адміністративне затримання, а також після того, як протокол про адміністративне затримання підписала особа, відносно якої він був складений внесення додаткових записів.

Під час складенні протоколу про адміністративне затримання у графі «мотиви затримання: припинення адміністративного правопорушення, складення протоколу про адміністративне правопорушення, для розгляду справи тощо» записують мотив затримання:

НАПРИКЛАД:

- ✓ припинення адміністративного правопорушення, коли вичерпані інші заходи впливу,
- ✓ складення протоколу про адміністративне правопорушення в разі неможливості складення його на місці вчинення правопорушення, якщо складення протоколу є обов'язковим,
- ✓ забезпечення своєчасного та правильного розгляду справ і виконання постанов в справах про адміністративні правопорушення.

Під час складення протоколу про адміністративне затримання посадова особа, яка його здійснює, роз'яснює особі, котра вчинила адміністративне правопорушення, її права, передбачені ст. 55, 56, 59, 63 Конституції України та ст. 268 КУпАП.

Відповідно до Закону України від 02.06.2011 № 3460-V «Про безоплатну правову допомогу» у разі затримання особи, поліція негайно повідомляє за допомогою телефонного зв'язку центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги, окрім випадків, якщо особа захищає себе особисто чи запросила захисника.

Важливою особливістю цієї процедури є факт гарантування державою особі права на професійну правничу допомогу. Якщо ж має місце факт адміністративного затримання особи і вона має намір захищати себе самостійно, то суб'єкти владних повноважень зобов'язані надати можливість реалізувати її дане право і жодним чином не перешкоджати.

Приписами ст. 13 ЗУ «Про безоплатну правову допомогу» передбачено, що *Безоплатна вторинна правова допомога* – вид державної гарантії, що полягає у створенні рівних можливостей для доступу осіб до правосуддя.

Безоплатна вторинна правова допомога включає такі види правових послуг

1

Захист

2

Складення документів процесуального характеру

3

Здійснення представництва інтересів осіб, які мають право на безоплатну вторинну правову допомогу, в судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами

Право на безоплатну вторинну правову допомогу мають особи, до яких застосовано адміністративне затримання, – на правові послуги: здійснення представництва інтересів осіб, які мають право на безоплатну вторинну правову допомогу в судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами; складення документів процесуального характеру.

При передачі інформації працівник поліції надає такі відомості

Прізвище, ім'я, по батькові, дату народження особи (якщо вони відомі)

Дата, час та підстави для адміністративного затримання особи

Точну адресу місця для конфіденційного побачення адвоката із затриманою особою

Прізвище, ім'я, по батькові, посада, що обіймалась, номер телефону особи, яка передала повідомлення

У свою чергу працівник поліції у журналі «Інформування центрів з надання безоплатної правової допомоги затриманим» вносить відомості

*Прізвище, ім'я, по батькові,
дату народження
затриманої особи*

*Дата, час та підстави для
затримання*

*Точну адресу місця для
конфіденційного побачення
адвоката із затриманою
особою*

*Дата та час повідомлення
до центру з надання
допомоги*

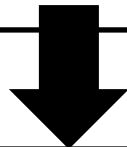
*А також записує прізвище, ім'я, по батькові, особи, яка
прийняла повідомлення та номер його реєстрації.*

Також згідно з ст. 261 КУпАП, працівники поліції **негайно повідомляють про місце перебування затриманого родичам особи, відносно якої було застосоване адміністративне затримання**, та на її прохання – власнику відповідного підприємства, установи, організації або уповноваженому ним органу.

Про це робиться відповідний запис у протоколі про адміністративне затримання, із зазначенням числа, місяця, року і часу, кого було повідомлено і в який

У разі неможливості проінформувати родичів та у разі, якщо затримана особа відмовляється надати інформацію для їх повідомлення, робиться відповідний запис із зазначенням причини.

У разі адміністративного затримання неповнолітньої особи обов'язково повідомляють її батькам або особам, які їх замінюють.

У протоколі про адміністративне затримання зазначають дату та час повідомлення, кого було повідомлено і в який спосіб.

ВАЖЛИВО!

- ✓ Виходячи з положень ст. 33 ЗУ «Про Національну поліцію», поліцейський може опитати особу, якщо існує достатньо підстав вважати, що вона володіє інформацією, необхідною для виконання поліцейських повноважень.
- ✓ Для опитування поліцейський може запросити особу до поліцейського приміщення.
- ✓ Надання особою інформації є добровільним.
- ✓ Особа може відмовитися від надання інформації.
- ✓ Проведення опитування неповнолітніх допускається тільки за участю батьків (одного з них), іншого законного представника або педагога.
- ✓ Перед проведенням опитування особи поліцейський роз'яснює їй підстави та мету застосування поліцейського заходу, якщо це не перешкодить виконанню поліцією повноважень.
- ✓ підстави та мету застосування поліцейського заходу, якщо це не перешкодить виконанню поліцією повноважень.

ЗВЕРНИ УВАГУ!

Під час безпосереднього адміністративного затримання особи, яка вчинила адміністративний проступок, для захисту її прав та законних інтересів і забезпечення конституційних гарантій бере участь адвокат.

Ця особа має право:

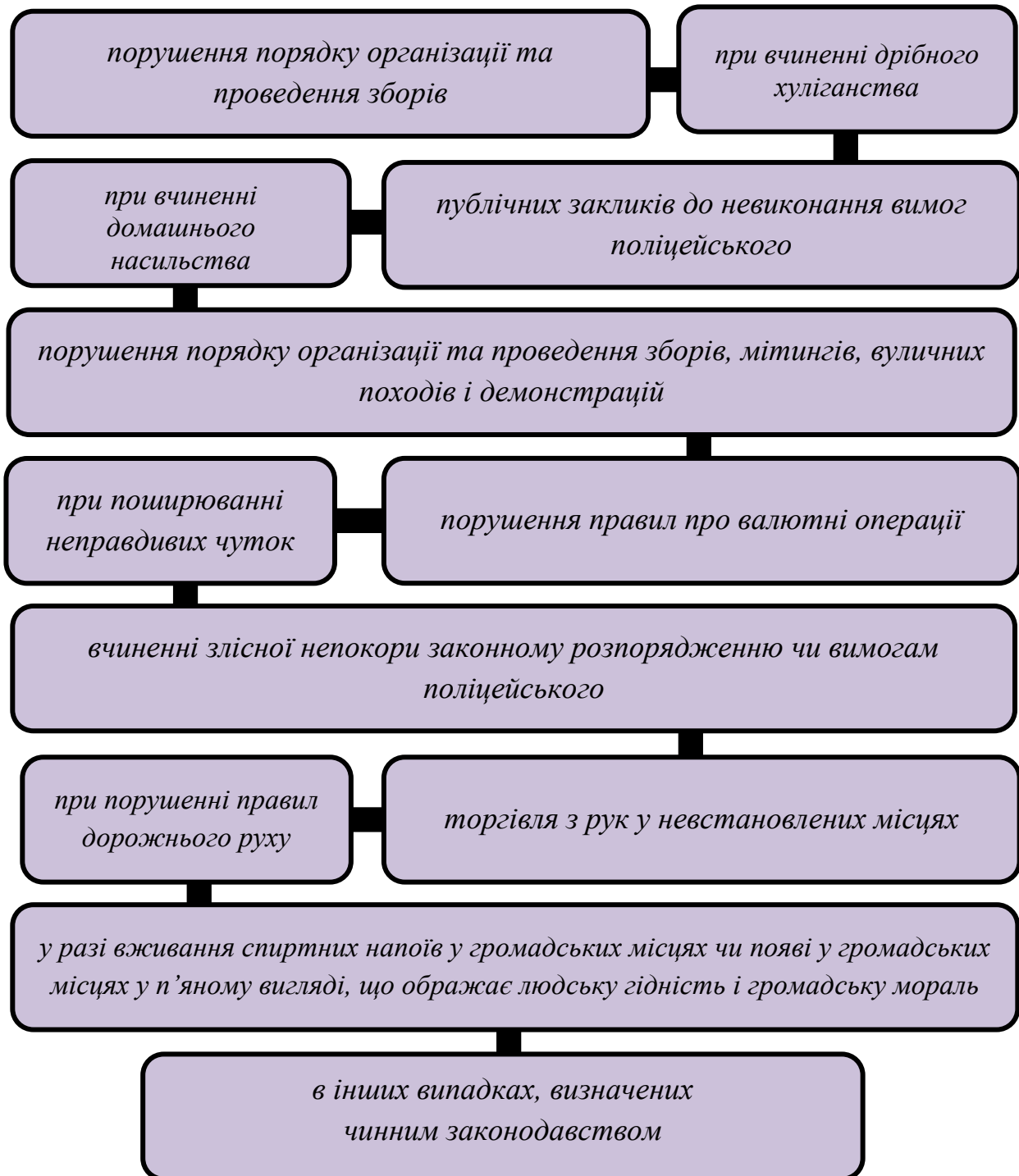
- ✓ знайомитися з матеріалами справи, що підтверджують винність затриманої особи;
- ✓ заявляти клопотання;
- ✓ за дорученням особи, яка її запросила, від її імені подавати скарги на рішення органу (посадової особи), який розглядає справу або здійснив безпосереднє адміністративне затримання, а також мають інші права, передбачені законами України.

Якщо особа є суб'єктом права на безоплатну вторинну правову допомогу, у розгляді справи про адміністративне правопорушення може брати участь адвокат, який призначений Центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

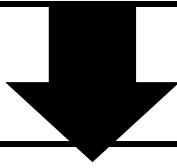

Повноваження адвоката, призначеного Центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги, підтверджуються дорученням, що видається Центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Відповідно до положень, визначених у пункті 1 частини 2 статті 262 КУпАП – адміністративне затримання особи, яка вчинила адміністративне правопорушення, проводиться органами внутрішніх справ (Національною поліцією) у таких випадках:

ПРАВА ЗАТРИМАНОЇ ОСОБИ

Конституція України гарантує:

«Кожному заарештованому чи затриманому має бути невідкладно повідомлено про мотиви арешту чи затримання, роз'яснено його права та надано можливість з моменту затримання захищати себе особисто та користуватися правовою допомогою захисника»

частина 4 статті 29 Конституції України

Під час адміністративного затримання посадова особа, що здійснює адміністративне затримання, роз'яснює особі, яка вчинила адміністративне правопорушення, її права, передбачені статтями 55, 56, 59, 63 Конституції України та статтею 268 КУпАП.

Стаття 55
Конституції України

Кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб. Кожен має право будь-якими не забороненими законом засобами захищати свої права і свободи від порушень і протиправних посягань.

Стаття 56
Конституції України

Кожен має право на відшкодування за рахунок держави чи органів місцевого самоврядування матеріальної та моральної шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб при здійсненні ними своїх повноважень.

Стаття 59
Конституції України

Кожен має право на професійну правничу допомогу. У випадках, передбачених законом, ця допомога надається безоплатно.

Кожен є вільним у виборі захисника своїх прав.

**Стаття 63
Конституції України**

Особа не несе відповідальності за відмову давати показання або пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів, коло яких визначається законом.

Стаття 268 КУпАП

Особа, яка притягається до адміністративної відповідальності має право:

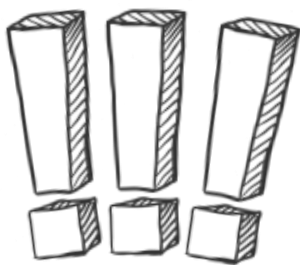
- ✓ *знайомитися з матеріалами справи, давати пояснення, подавати докази, заявляти клопотання;*
- ✓ *при розгляді справи користуватися юридичною допомогою адвоката, іншого фахівця у галузі права, який за законом має право на надання правової допомоги особисто чи за дорученням юридичної особи, виступати рідною мовою і користуватися послугами перекладача, якщо не володіє мовою, якою ведеться провадження;*
- ✓ *оскаржити постанову по справі.*

Справа про адміністративне правопорушення розглядається в присутності особи, яка притягається до адміністративної відповідальності.

Під час відсутності цієї особи справу може бути розглянуто лише у випадках, коли є дані про своєчасне її сповіщення про місце і час розгляду справи і якщо від неї не надійшло клопотання про відкладення розгляду справи.

У Сполучених Штатах є так зване правило «Міранди», в якому сутність роз'яснення прав полягає в промовлянні поліцейським правопорушнику чотирьох речень:

«Ви маєте право мовчати. Все, що ви скажете, може бути використано проти Вас у суді. Ваш адвокат має право бути присутнім на допиті. Якщо Ви не маєте можливості оплатити адвоката, він буде наданий Вам державою. Ви розумієте свої права?»

- ✓ На сьогоднішній день у правоохоронній діяльності така універсальна промова поліцейського до правопорушника **відсутня**.
- ✓ По суті поліцейському слід зачитувати правопорушнику усі статті у даній сфері, оскільки не проголошення статей може бути розцінене, як не роз'яснення прав.

Права затриманої особи:

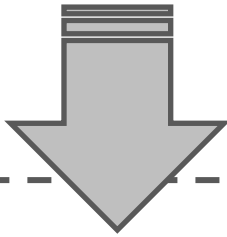
- ✓ знати сутність і причини затримання (правопорушення у вчиненні якого він підозрюється з посиланням на відповідний законодавчий акт);
- ✓ надавати пояснення, або відмовитися надавати пояснення;
- ✓ на невідкладну медичну допомогу;
- ✓ захищати себе особисто або через обраного ним захисника;
- ✓ не визнавати своєї вини у вчиненні правопорушення;
- ✓ безкоштовно користуватися послугами перекладача, якщо не володіє мовою судового розгляду.

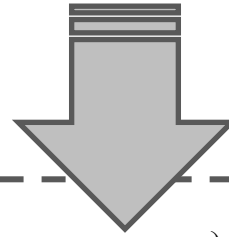
Про місце перебування затриманої особи, яка вчинила адміністративне правопорушення **негайно повідомляються її родичі**, а на її прохання також власник відповідного підприємства, організації або

Адміністративне затримання особи, яка вчинила адміністративне правопорушення, **не може тривати більше трьох годин.**

Відлік часу адміністративного затримання починається з моменту примусового обмеження свободи дій та пересування особи, а не з моменту доставлення правопорушника до приміщення поліції.

Лише у виняткових випадках згідно з ч. 3 ст. 263 КУпАП, осіб, які порушили правила обігу наркотичних засобів і психотропних речовин, може бути затримано на строк до трьох годин для складення протоколу, а за потреби (для встановлення особи, проведення медичного огляду, з'ясування обставин придбання вилучених наркотичних засобів і психотропних речовин та їх дослідження) – до трьох діб із повідомленням про це

**Після адміністративного затримання особи
проводиться процедура огляду**

Це своєрідні правовідносини, обов'язковим учасником яких є суб'єкт владних повноважень, який уповноважений відповідними нормативно-правовими актами такий огляд здійснювати.

Особистий огляд можуть проводити уповноважені на те посадові особи Служби безпеки України, органів Національної поліції, органів і установ виконання покарань та слідчих ізоляторів, Військової служби правопорядку в Збройних силах України, воєнізованої охорони, цивільної авіації, митниці, прикордонної служби, центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері міграції (імміграції та еміграції), зокрема протидії нелегальній (незаконній) міграції, громадянства, реєстрації фізичних осіб у випадках, прямо передбачених законами України, а також інших органів.

Особистий огляд може здійснювати
*уповноважена на те особа однієї статі з
правопорушником у присутності двох
понятих однакової статі.*

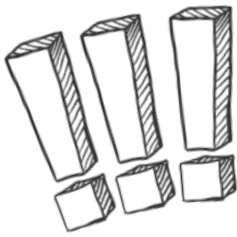
У випадку надходження від затриманого під час проведення особистого огляду та огляду речей скарг чи зауважень у протоколі про адміністративне затримання робиться відповідний запис із зазначенням причин.

У разі, якщо затримана особа потребує медичної допомоги, працівник поліції викликає швидку медичну допомогу, про що у протоколі про адміністративно затримання зазначають час надання медичної допомоги, номер бригади швидкої медичної допомоги, прізвище та ініціали лікаря, до якого закладу охорони здоров'я направлено затриманого.

При звільненні затриманої особи, у протоколі про адміністративне затримання у графі «скарги, зауваження до дій посадових осіб органів поліції не маю/маю» зазначають інформацію про наявність чи відсутність зауважень і скарг на дії працівників поліції.

У контексті зазначеного можна зробити висновок, що, хоча доставлення має спільні ознаки з адміністративним затриманням, але суттєво відрізняється від нього.

СПІЛЬНІ РИСИ

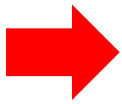
- 1. Обидва заходи здійснюються задля забезпечення провадження в справі;*
- 2. Підставами їх застосування є факт учинення проступку;*
- 3. Їх застосовують, як винятковий захід, коли скласти протокол про адміністративний проступок на місці вчинення неможливо.*

ВІДМІННІ РИСИ

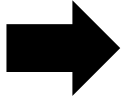
- 1. Правовим підставами для застосування доставлення є ст. 259 КУпАП, для адміністративного затримання – ст. 261 КУпАП;*
- 2. На відміну від доставлення, що є забезпечувальним процесуальним заходом, адміністративне затримання застосовують як примусове обмеження свободи дій;*
- 3. У разі доставлення правопорушника в законодавстві чітко не визначений (у ст. 259 КУпАП лише йдеться про те, що доставлення правопорушника має бути здійснено в якомога коротший строк);*
- 4. Відлік часу адміністративного затримання починається з моменту примусового обмеження свободи дій та пересування особи, а приводу з моменту доставлення правопорушника до адміністративної будівлі;*
- 5. При адміністративному затриманні поліція супроводжує правопорушника до приміщення поліції, при застосуванні заходу доставлення поліція може супроводити особу не тільки до приміщення поліції, а і в приміщення штабу громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону чи громадського пункту з охорони громадського порядку та виконавчого органу сільської, селищної ради.*

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ!

Якщо суб'єкт владних повноважень за період адміністративного затримання особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, не встановить особу та не з'ясує її персональні дані, то процедура адміністративного затримання й надалі залишається чіткою, визначеною та поетапною. В такій ситуації відсутня альтернатива затриманню, а процесуальні документи оформляються відповідно до норм законодавства.

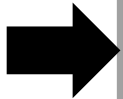
Але важливою ремаркою є саме ідентифікація особи порушника та зазначення ідентифікуючих особливостей в протоколі затримання.

Для дотримання принципу законності та дотримання прав людини, зовнішність затриманої особи, її характерні особливості (зріст, постава, обличчя, погляд, очі, ніс, рот, волосся, одяг) та вигляд, необхідно зафіксувати за допомогою фотознімків з двох позицій – профіль та анфас.

Також зовнішність затриманої особи можливо фіксувати під час застосування щодо такої особи поліцейського превентивного заходу шляхом застосування технічних приладів та технічних засобів, що мають функції відеозапису передбачені ст. 40 ЗУ «Про Національну поліцію».

Дані фотознімки, та у разі наявності, відеозапис долучаються до протоколу адміністративного затримання та зберігаються разом з ним. У протоколі адміністративного затримання робиться запис щодо не встановлення особи та факту доручення відео та/або фото. Також даній особі надаються всі гарантії та можливість користуватися правами, як і встановленій особі. Факт не встановлення особи жодним чином не може слугувати причиною продовження терміну адміністративного затримання (обмеження свободи пересування особи) поліцейськими.

III. ПРИВІД

Частина 2
статті
268
КУпАП

Привід, як захід забезпечення провадження у справах про адміністративне правопорушення, згадується у положеннях ст. 268 КУпАП «Права особи, яка притягається до адміністративної відповідальності».

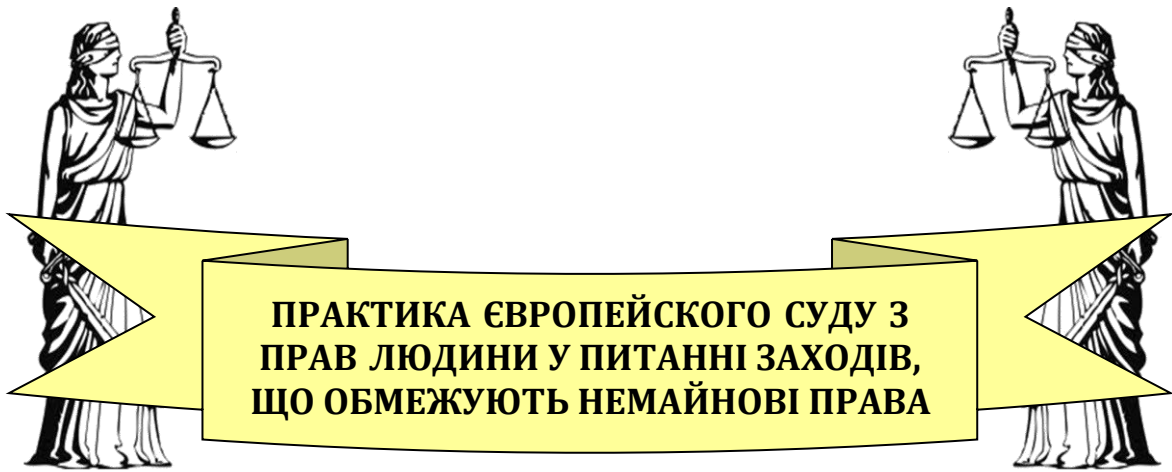
Особа, яка притягається до адміністративної відповідальності і ухиляється від явки на виклик уповноваженої особи органу чи підрозділу Національної поліції України або судді (лише у випадках обов'язкової присутності особи при розгляді адміністративної справи), може бути піддано приводу.

Привід полягає в примусовому супроводженні особи, до якої його застосовують, уповноваженою особою, яка виконує рішення суду про здійснення приводу, до місця її виклику в зазначені у рішенні дату та час.

Привід є заходом процесуального припинення, що полягає у затриманні і примусовому доставленні особи до суду задля забезпечення її участі у судовому засіданні у випадках, якщо цю особу було належним чином викликано, але вона не з'явилася до суду без поважних причин або без повідомлення про причини неприбуття, тобто свідомо ухиляється від явки

Застосування приводу є правом двох суб'єктів, розгляд адміністративних справ яких належить за підвідомчістю суддям та працівникам органів та підрозділів Національної поліції, які мають спеціальні звання, відповідно до покладених на них повноважень. В свою чергу, виконання приводу покладається на органи та підрозділи

Право кожного на свободу та особисту недоторканність закріплено також і в чинних міжнародних договорах України. Згідно зі статтею 3 Загальної декларації прав людини 1948 року, пунктом 1 статті 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, кожна людина має право на свободу та особисту недоторканність. Ніхто не може бути підданий свавільному арешту чи утриманню під вартою.

Європейський суд з прав людини у рішенні від 18 лютого 2010 року у справі «Гарькавий проти України» зазначив, що особа не може бути позбавлена або не може позбавлятися свободи, крім випадків, встановлених у частині 1 статті 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року. Цей перелік винятків є вичерпним і лише вузьке тлумачення цих винятків відповідає цілям цього положення, а саме – гарантувати, що ніхто не буде свавільно позбавлений свободи.

Слова «затримувати», «тримати» означають залишати, утримувати кого-, що-небудь на якийсь час у певному місці, положенні. Характерною особливістю затримання як адміністративно-процесуального заходу, що вони застосовуються уповноваженими особами без вмотивованого рішення суду.

ПОМІРКУЙТЕ

Ознайомившись із поданим розділом Ви засвоїли певний обсяг навчального матеріалу, дізналися про ряд законів та підзаконних нормативно-правових актів, ознайомилися із переліком рекомендацій та порад, які стануть у нагоді при практичному відпрацюванні з даної теми. Пропонуємо Вашій увазі нестандартну фабулу, яка відповідає тематиці розділу та має на меті перевірити Ваш рівень готовності працювати в нестандартних ситуаціях, критично мислити і застосовувати засвоєні знання, уміння та навички:

ФАБУЛА:

Офіцер поліції Карлов Владислав, виконуючи свої повноваження мав доставити особу, яка притягається до адміністративної відповідальності за частиною 3 статті 178 КУпАП – Іванова Івана до приміщення Ленінського районного суду міста Дніпра, проте через власні переконання поліцейський заявив, що не має часу займатися такими безглуздими речами та він взагалі хоче розкривати злочини, передбачені Кримінальним кодексом України, в якому він добре тямить (на його погляд). Тому, довго не роздумуючи, поліцейський замовив таксі та переконав таксиста (третю особу), що той має забезпечити явку особи до вказаного суду на 16:00 годину 10 лютого 2022 року для розгляду його справи. Щоб підкріпити правдивість своїх слів – таксиста полісмен документально забезпечив, вручивши йому ксерокопію приводу. Своє рішення поліцейський назвав таким, що відповідає закону, оскільки на роботі йому часто кажуть, що поліція має співпрацювати із народом. До того ж у районі, де проживає особа, всі знають Іванова Івана як п'яницю, якого ніколи немає вдома, через що поліцейському ще ні разу не вдалося забезпечити своєчасну явку громадянина до суду. На цей раз поліцейський вже і не вважав за необхідне витратити власний час та виїжджати на місце реєстрації громадянина Іванова.

ЗАВДАННЯ:

1. Виконайте юридичний аналіз ситуації, розібравши правомірність дій поліцейського Карлова.
2. Які заходи має вжити поліцейський для своєчасного доставлення особи, якої часто не буває вдома до суду?
3. Яка відповідальність очікую такого поліцейського за викладені у фабулі дії?

РОЗДІЛ III

**Заходи, що обмежують майнові
права**

- I. Особистий огляд і огляд речей**
- II. Вилучення речей і документів**
- III. Особливості тимчасового
вилучення тварини**

Особистий огляд і огляд речей – це захід забезпечення провадження у справах про адміністративне правопорушення, що спрямований на виявлення та фіксування предмету правопорушення, знаряддя і засобів вчинення адміністративного делікту.

Основні положення заходу адміністративно-деліктного провадження «особистий огляд та огляд речей» містяться в приписах ст. 264 КУпАП.

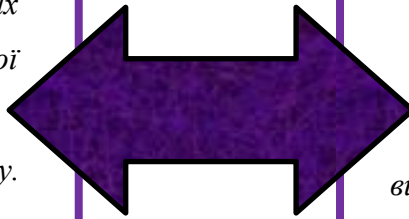
Відповідно до ч. 1 ст. 264 КУпАП **особистий огляд може проводитись уповноваженими на те посадовими особами органів Національної поліції України.**

- ✓ Особистий огляд та огляд речей є процесуальним заходом, спрямований на припинення адміністративного правопорушення.
- ✓ Він виступає і як засіб забезпечення законності притягнення особи до адміністративної відповідальності, так і зібрання доказової бази, без якої особа не буде притягнута до адміністративної відповідальності, а також особистої безпеки поліцейського який проводить огляд.
- ✓ Із метою нівелювання доказового значення оглянутих предметів, речей, знарядь або безпосередньо проведення особистого огляду працівники органів та підрозділів Національної поліції України зобов'язанні застосовувати такий захід із чітким дотриманням принципів «верховенства права» та «правомірності адміністративної поведінки».

Процедура особистого огляду або огляду речей є безальтернативною, тобто даний захід адміністративного припинення не можна застосувати на власний розсуд (застосовувати дискреційні повноваження суб'єкту владних повноважень), а чітко регламентований законодавством і повинен застосовуватись за умов і на підставах, що чітко ним визначені.

Під час особистого огляду особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, поліцейським категорично забороняється самовільно доставати речі, предмети, документи з кишень одягу, особистих речей або з сумки, ручної поклажі тощо, які належать затриманому.

У разі, якщо огляду підлягають предмети, речі або знаряддя, які знаходяться у житлі чи іншому володінні особи, то даний захід забезпечення провадження може бути проведено за добровільною згодою особи, яка ним володіє, за умови, що були наявні процесуальні гарантії, які захищали здатність особи висловлювати свою справжню думку при наданні такої

Відповідно до пункту 12 Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції, затвердженої наказом Міністерства внутрішніх справ України від 06.11.2015 № 1376, про проведення особистого огляду та огляду речей складається протокол, у якому зазначаються:

- ✓ дата, час, місце його складення;
- ✓ посадова особа органу поліції, яка його склала (повністю, без скорочень);
- ✓ прізвища, імена та по батькові, місця проживання двох понять (повністю, без скорочень);
- ✓ прізвище, ім'я, та по батькові (повністю, без скорочень), місце проживання особи, яку оглядають та у якої оглядають речі, цінності, документи, що є знаряддям або об'єктом правопорушення;
- ✓ індивідуальні ознаки речей, цінностей, документів;
- ✓ місця та обставини виявлення.

Протокол особистого огляду та огляду речей підписують особа, яку було піддано оглядові та у якої оглядали речі, поняті та посадова особа органу поліції, яка його склала.

Про особистий огляд та огляд речей особи, яка вчинила адміністративне правопорушення, робиться відповідний запис у протоколі про адміністративне правопорушення чи в протоколі про адміністративне затримання, де зазначаються:

*прізвища, імена та по батькові, місця проживання
двох понять*

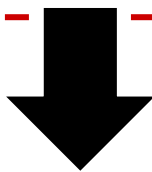
*перелік речей, що оглядаються, та предметів одягу,
що є на особі на час її затримання*

*відомості щодо наявності або відсутності у
затриманої особи тілесних ушкоджень*

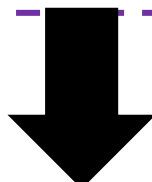
*При надходженні від
затриманої особи під час
проведення особистого огляду,
огляду речей скарг чи
зауважень у протоколі про
адміністративне затримання
робиться відповідний запис із*

*Якщо виявлено тілесні
ушкодження, потрібно
зазначити, на яких саме
частинах тіла вони є та їх
характер
(синці, подряпини, різані рани
тощо)*

*Дуже важливо відрізняти зазначений захід від
поліцейських превентивних заходів*

*У положеннях ст. 34 ЗУ «Про Національну поліцію»,
що має назву «Поверхнева перевірка», зазначені
відомості про даний превентивний поліцейський захід
та особливості його застосування*

**Відмінності між «Особистий огляд та огляд речей» (ст. 264
КУпАП) та «Поверхнева перевірка» (ст. 34 ЗУ «Про
Національну поліцію»):**

*Особистий огляд і огляд речей на
відмінну від поверхневої перевірки
може здійснювати не тільки
поліцейський, а й інша
уповноважена особа й орган
визначений у ч. 1 ст. 264 КУпАП*

Різні підстави для проведення – якщо підстави поверхневої перевірки чітко регламентовані ст. 34 Закону України «Про Національну поліцію», то підстави особистого огляду приписами вітчизняного законодавства не визначено.

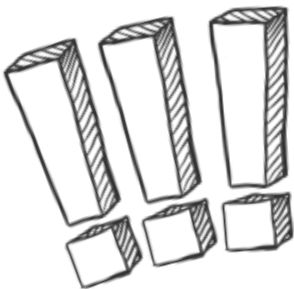
Проте, дивлячись на практику правозастосування поліцейськими даного заходу забезпечення провадження, можна виділити такі підстави особистого огляду

Особа вчинила або вчиняє адміністративне правопорушення

Особа має характерні ознаки вчинення правопорушення на тілі, одязі

Свідок чи очевидець вказав на особу, яка вчинила адміністративний проступок

Важливою особливістю «Поверхневої перевірки» є чітка визначеність сфери застосування:

поліцейський для здійснення поверхневої перевірки особи може зупиняти осіб та/або оглядати їх, якщо існує достатньо підстав вважати, що особа має при собі річ, обіг якої заборонено чи обмежено або яка становить загрозу життю чи здоров'ю такої особи, або інших осіб.

Обов'язкова присутність понятих під час особистого огляду та огляду речей

- ✓ Ця вимога регулюється приписами ч.2 ст.264 КУпАП.
- ✓ Огляд речей, ручної кладі, багажу, знарядь полювання і лову риби, добутої продукції, транспортних засобів та інших предметів здійснюється, як правило, у присутності особи, у

У невідкладних випадках зазначені речі, предмети може бути піддано оглядові з участю двох понятих під час відсутності власника (володільця).

До того ж, понятих повинно бути двоє та однієї статі з особою, що оглядається

Понятими не можуть бути

потерпілий

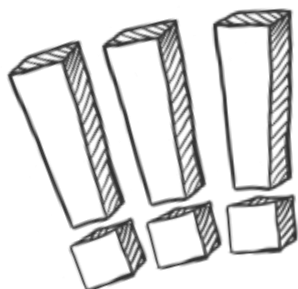
*родичі
підозрюваного,
обвинуваченого і
потерпілого*

*працівники
правоохоронних
органів, а також
особи, зацікавлені в
результатах
кримінального
провадження*

*Так, відповідно до приписів
ст. 223 КПК України
«Слідчий, прокурор
зобов'язаний запросити не
менше двох незацікавлених
осіб (понятих) для
пред'явлення особи, трупа
чи речі для впізнання, огляду
трупа, в тому числі
пов'язаного з ексгумацією,
слідчого експерименту,
освідування особи.*

**Процесуальний статус
«понятого»** *нормативно у
адміністративному
законодавстві не
закріплений, тому необхідно
застосувати спосіб
заповнення прогалин в процесі
застосування закону, який має
назву «аналогія закону»*

На підставі вищевикладеного, можемо визначити дефініцію «понятий»

«Понятий» – це особа, яка за запрошенням посадової або службової особи, здійснює контроль за процесуальними діями суб'єкта владних повноважень та не має юридичної зацікавленості у вирішенні справи

Огляд починається з вивчення загального вигляду речі, встановлюється її фізичний стан, найменування і цільове призначення, індивідуальні особливості та, найголовніше, її причетність до конкретного вчиненого адміністративного правопорушення.

Складення процесуального документа

- ✓ Після особистого огляду та огляду речей, уповноважена особа органів та підрозділів Національної поліції, яка здійснювала такий захід, повинна скласти протокол про особистий огляд, огляд речей, або зробити відповідний запис у протоколі про адміністративне правопорушення або в протоколі про адміністративне затримання.
- ✓ Такий обов'язок поліцейського передбачений положеннями ч. 5 ст. 264 КУпАП.

ВАЖЛИВО!!!

Перед проведенням особистого огляду або огляду речей особі, що оглядається, або особі, яка є власником речі, пропонується добровільно пред'явити наявні в неї речі, що є предметом, знаряддям або засобом, що мають безпосереднє відношення до адміністративного проступку.

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ!!!

- ✓ *Встановлений законом порядок збирання, одержання доказів є надійною гарантією їх істинності, достовірності.*
- ✓ *Порушення або недотримання цього процесу може викликати лише сумніви в достовірності доказів та в обґрунтованості зроблених з їх допомогою висновків.*

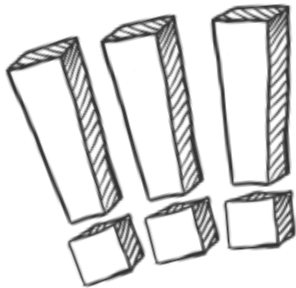
Від доказів як фактичних даних слід відрізнити їх джерела, що є собою засобами збереження та передачі інформації, засоби, за допомогою яких вона залучається до сфери провадження у справах про адміністративні правопорушення

Водночас слід зазначити, що у правовій науці і на практиці докази нерідко розцінюють і як саму інформацію, і як джерело відомостей

Інформація може розглядатися як доказ за наявності двох умов:

якщо вона містить дані про наявність або відсутність адміністративного правопорушення, винності особи в його скоєнні та інших обставинах, що мають значення для правильного вирішення справи

якщо вона отримана в порядку та з джерел, передбачених законом

Одним із основних заходів забезпечення провадження у справі про адміністративне правопорушення є «вилучення речей і документів» – ст. 265 КУпАП. Даний захід процесуальної дії є доказовим інструментом, що переслідує мету притягнення особи до адміністративної відповідальності.

У разі наявності підстав вважати, що особою вчинено порушення, за яке відповідно до Кодексу України про адміністративні правопорушення може бути накладене адміністративне стягнення у вигляді платного вилучення предмета, який став знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення; або конфіскація предмета, який став знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення; грошей, отриманих внаслідок вчинення адміністративного правопорушення, поліцейський тимчасово вилучає речі та/або документи.

Правом вилучення речей і документів наділені посадові особи органів та підрозділів Національної поліції

Вилучення полягає у припиненні права власності (володіння, користування, розпорядження) певною річчю або документом

Вилучатися можуть лише ті речі, що є знаряддям або безпосереднім об'єктом правопорушення

Усі предмети які були вилучені, у разі повернення їх законному власнику, **повинні бути збережені, не пошкодженні, перебувати в такому самому стані, що й при вилученні**, а також зберігатись в такому стані до вирішення справи.

Виключенням є такі предмети, що мають властивість швидко псуватися, **наприклад – продукти харчування**. Такі речі **виявляються під час затримання, особистого огляду або огляду речей**.

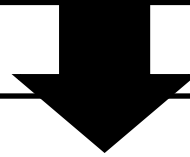
До того ж доцільним є *зазначення способу отримання зазначених речей та документів*, тобто чи добровільно передала або залишила на місці вчинення проступку, чи намагалась приховати від суб'єктів владних повноважень

Про вилучення обов'язково складається протокол або робиться відповідний запис у протоколі про адміністративне правопорушення, про огляд речей або адміністративне затримання

Працівники органів та підрозділів Національної поліції наділені найширшими повноваженням щодо вилучення предметів та документів. Так, вони мають право вилучати посвідчення, що надають особі можливість користуватись спеціальним правом, номерні знаки транспортних засобів, предмети дрібної спекуляції, самогон, вогнепальну зброю та інші предмети.

Вилучені предмети можуть бути конфісковані, знищені, реалізовані або повернені володільцеві. Це залежить від рішення, яке буде прийнято за результатами розгляду адміністративної справи.

Вилучені речі і документи зберігаються до розгляду справи про адміністративне правопорушення, а після розгляду справи, залежно від результатів її розгляду, їх конфіскують або повертають володільцеві, або знищують, а при оплатному вилученні речей – реалізують. Вилучені орден, медаль, нагрудний знак до почесного звання СРСР, почесного звання Української РСР, Почесної Грамоти і Грамоти Президії Верховної Ради Української РСР, почесного звання України, відзнаки Президента України, після розгляду справи підлягають поверненню їх законному власнику, а якщо він невідомий, надсилаються відповідно до Адміністрації Президента України. Вилучений самогон та інші міцні спиртні напої домашнього вироблення, апарати для їх вироблення після розгляду справи підлягають знищенню працівниками поліції

Про вилучення речей і документів складається протокол або робиться відповідний запис у протоколі про адміністративне правопорушення, про огляд речей або адміністративне затримання

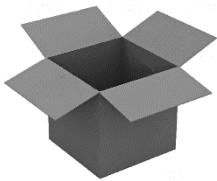

При вчиненні порушень, передбачених статтями 174, 190 – 195-4 КУпАП, працівник поліції, а при вчиненні правопорушень, передбачених статтями 191, 195 КУпАП, – також посадова особа прикордонної служби має право вилучити вогнепальну, пневматичну зброю калібру понад 4,5 міліметра і швидкістю польоту кулі понад 100 метрів за секунду та холодну зброю, бойові припаси, електрошокові пристрої і спеціальні засоби. Працівник поліції, посадова особа прикордонної служби має право провести особистий огляд і огляд речей порушника в порядку, встановленому статтею 264 КУпАП. До особи, яка вчинила правопорушення під час виконання службових обов'язків, вилучення зброї, особистий огляд і огляд речей застосовується лише у невідкладних випадках.

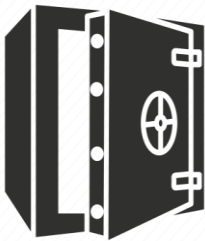
Речі і документи, вилучені відповідно до статті 265 КУпАП, зберігаються в порядку, затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України від 16 січня 2012 року № 17 «Про затвердження Порядку зберігання вилучених під час здійснення провадження у справах про адміністративні правопорушення речей і документів»

Порядок зберігання та обліку речей і документів, що визнані доказами у справах про адміністративні правопорушення, які надійшли до суду, визначається інструкціями з діловодства в місцевому загальному суді, а також в апеляційних і місцевих адміністративних судах, затвердженими ДСА

Речі і документи приєднуються до справи, крім тих, що за своїми властивостями (габаритами, кількістю, вагою, об'ємом) не можуть бути приєднані до справи

Речі і документи, приєднані до справи, зберігаються в індивідуальному сейфі (металевій шафі) посадової особи, у провадженні якої перебуває справа про адміністративне правопорушення

Речі і документи, що не можуть бути приєднані до справи, зберігаються в приміщеннях уповноваженого органу або його підрозділу, обладнаних сейфами (металевими шафами), стелажми, оббитими металом дверима, ґратами на вікнах, охоронною та протипожежною сигналізацією (далі – обладнані приміщення). За відсутності обладнаного приміщення виділяються спеціальні сейфи (металеві шафи) достатнього розміру

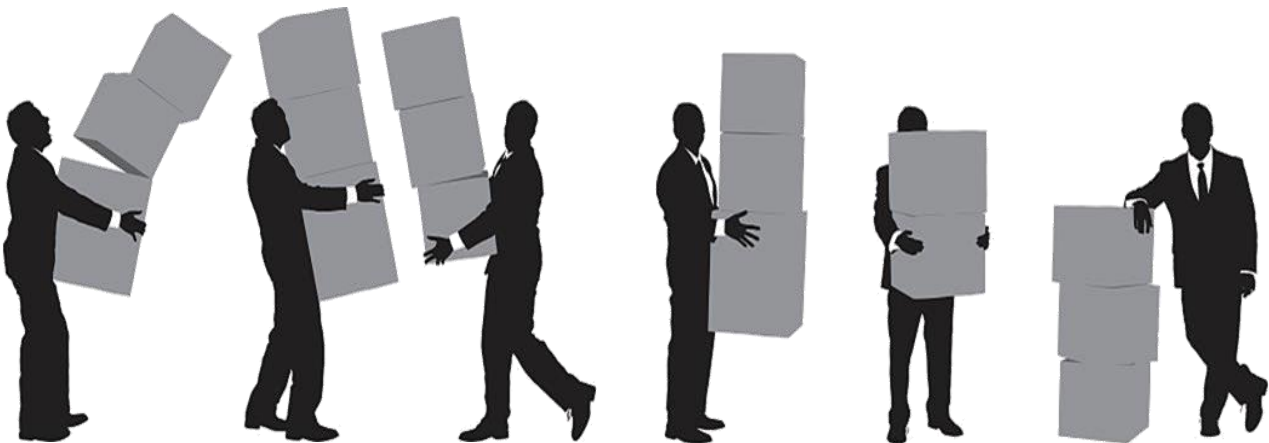
Відповідальною за зберігання речей і документів, приєднаних до справи, є **посадова особа**, у провадженні якої перебуває справа про адміністративне правопорушення.

Відповідальною за зберігання речей і документів в обладнаному приміщенні є посадова особа уповноваженого органу або його підрозділу, яка призначається наказом керівника цього органу або його підрозділу.

Для обліку речей і документів у кожному уповноваженому органі або його підрозділі ведеться **книга обліку речей і документів**, вилучених під час здійснення провадження у справах про адміністративні правопорушення, що нумерується, прошнуровується, засвідчується підписом керівника відповідного уповноваженого органу або його підрозділу і скріплюється печаткою.

Облік речей і документів проводиться не пізніше наступного дня після їх вилучення шляхом внесення відповідного запису до книги обліку

У разі, коли облік речей і документів у книзі обліку не може бути проведений з об'єктивних причин (значна віддаленість місця вилучення речей від місцезнаходження уповноваженого органу або його підрозділу тощо), такий облік повинен проводитися в день їх фактичної доставки

Якщо день, в який повинен бути проведений облік речей і документів, припадає на святковий або інший неробочий день, їх облік проводиться в перший робочий день

Запис про вилучені речі та документи робиться у книзі обліку на підставі протоколу, в якому зафіксовано факт їх вилучення, посадовою особою, яка є відповідальною за їх зберігання

Записи робляться у книзі обліку в хронологічному порядку, інформація про кожну річ та документ зазначається окремо. У разі, коли робляться записи про кілька однорідних предметів, зазначаються їх найменування, кількість, вага, об'єм (залежно від виду вилучених речей чи документів)

Якщо речі і документи залишаються в матеріалах справи про адміністративні правопорушення і не здаються на зберігання до обладнаного приміщення, в книзі обліку робиться відмітка про це із зазначенням прізвища відповідальної посадової особи, в провадженні якої перебуває справа про адміністративне правопорушення

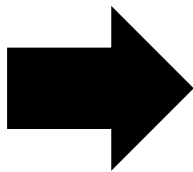
Передача речей і документів, що за своїми властивостями повинні зберігатися в обладнаному приміщенні, здійснюється відразу після їх обліку у книзі обліку

Речі та документи, що передаються на зберігання, повинні бути належним чином упаковані та опечатані

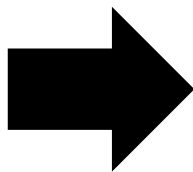
Відповідальна особа під час прийняття для зберігання речей та документів перевіряє відповідність даних, зазначених у протоколі про вилучення речей і документів чи відповідних записах у протоколі про адміністративне правопорушення, огляд речей або про адміністративне затримання, їх фактичному стану

На кожен окремо упаковану річ та на кожен документ прикріплюється бирка, на якій зазначаються номер книги обліку і порядковий номер запису

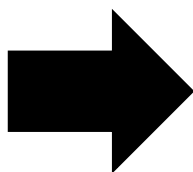
Про отримання речей і документів, вилучених під час здійснення провадження у справах про адміністративні правопорушення, для зберігання в обладнаному приміщенні відповідальна особа заповнює квитанцію за формою згідно з додатком 2, яка долучається до матеріалів справи про адміністративне правопорушення

Умовою зберігання речей і документів повинне бути забезпечення збереження їх істотних ознак та властивостей.

Забороняється зберігання речей і документів в умовах, що можуть призвести до їх знищення чи псування.

У разі потреби повинні бути вжиті невідкладні заходи з приведення таких речей і документів до стану, що дає змогу забезпечити їх подальше зберігання.

Речі і документи, які за обсягом чи габаритами не можуть бути розміщені для зберігання в обладнаному приміщенні, можуть передаватися для зберігання на підставі відповідної угоди торговельному підприємству, включеному до єдиного реєстру торговельних підприємств, яке має у володінні чи користуванні відповідні приміщення

За результатами розгляду справи про адміністративне правопорушення речі і документи в установленому порядку конфіскуються, повертаються володільцеві або знищуються, а у разі вилучення речей за плату – **реалізуються**

Варто звернути увагу на наступні нормативно-правові документи, які мають пряме відношення до вилучення документів

Постанова Кабінету Міністрів України №17 від 16.01.2012 «Про затвердження Порядку зберігання вилучених під час здійснення провадження у справах про адміністративні правопорушення речей і документів»

Постанова Кабінету Міністрів України № 422 від 07.05.2008 «Про затвердження Порядку зберігання наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, вилучених з незаконного обігу»

Постанова Кабінету Міністрів України № 1340 від 25.08.1998 «Про Порядок обліку, зберігання, оцінки конфіскованого та іншого майна, що переходить у власність держави, і розпорядження ним»

***Особливості зберігання
наркотичних засобів,
психотропних речовин
і прекурсорів***

Існують певні питання щодо зберігання вилучених психотропних речовин, наркотичних засобів і прекурсорів. Законодавець чітко врегулював ці питання Постановою КМУ №422 від 07.05.2008. Дане положення містить багато обов'язкових до виконання пунктів, серед яких необхідно виділити наступні:

- 1.** Вилученні у законному порядку наркотичні засоби, психотропні речовини та прекурсори повинні зберігатися у спеціальному приміщенні, що відповідають вимогам установленим МВС
- 2.** Керівник призначає уповноважену особу, яка відповідає за зберігання та ведення обліку наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів
- 3.** Створюється спеціальний журнал, який відповідно до вимог законодавця прошнуровується, нумерується та скріплюється печаткою органу, у якому уповноважена особа веде запис про прийняття на зберігання вилучених наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів, відповідно до чинного законодавства

- 4.** Наркотичні засоби, психотропні речовини та прекурсори, які прийняті на зберігання, повинні бути упаковані та опечатані; на упаковку повинна прикріплюватися бирка з відповідним номером журналу обліку та порядковим номером запису

- 5.** Обов'язкова наявність печатки на сейфі чи металевій шафі, в якій зберігаються наркотичні засоби, психотропні речовини та прекурсори

- 6.** До приміщення в якому зберігаються зазначені засоби, речовини та прекурсори забороняється вхід без відповідальної особи

- 7.** Видача наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів може здійснюватися лише за умови наявності письмового запиту уповноваженої особи, якій згідно з законом дозволяється така видача. Про таку видачу робиться відповідний запис у журналі

- 8.** У разі неналежного зберігання та ведення журналу уповноваженою особою, відносно неї буде проводитися службове розслідування

За наявності підстав вважати, що власником тварини вчинено порушення, за яке відповідно до Кодексу України про адміністративне правопорушення може бути накладено адміністративне стягнення у вигляді конфіскації тварини, особа, уповноважена на складення протоколу про адміністративні правопорушення відповідно до статей 88¹, 89 та 154 КУпАП, тимчасово вилучає тварину до набрання законної сили постановою у справі про адміністративне правопорушення

Про тимчасове вилучення тварини складається протокол або робиться запис у протоколі про адміністративне правопорушення

Тварини - це біологічні об'єкти, що відносяться до фауни: *сільськогосподарські, домашні, дикі, у тому числі домашня і дика птиця, хутрові, лабораторні, зоопаркові, циркові*

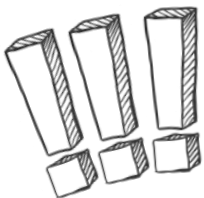
Відповідно до статті 89 КУпАП відповідальність особи настає у разі *жорстокого поводження з тваринами у вигляді знущання над тваринами, у тому числі безпритульними, що спричинило їх мучення, завдало їм фізичного болю, страждань, але не спричинило тілесних ушкоджень, каліцтва чи загибелі, залишення тварин напризволяще, а також інші порушення правил утримання, поводження та транспортування тварин*

- ✓ Утримання собак і котів у місцях, де це заборонено відповідними правилами,
- ✓ утримання незареєстрованих собак, приведення їх у громадські місця,
- ✓ вигулювання собак без поводків та намордників (крім собак, породи яких не внесені до Переліку небезпечних порід собак) чи в не призначених для цього місцях,
- ✓ а також не прибирання власником тварини її екскрементів під час перебування тварини у громадському місці (крім вигулювання у спеціально відведених для цього місцях), що спричинили заподіяння шкоди здоров'ю людини або її майну.

Відповідальність за вищевказані суспільно шкідливі дії передбачена частиною 3 статті 154 КУпАП

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ !!!

Громадське місце - частина (частини) будь-якої будівлі, споруди, яка доступна або відкрита для населення вільно, чи за запрошенням, або за плату, постійно, періодично або час від часу, в тому числі під'їзди, а також підземні переходи, стадіони.

**Загальні правила утримання тварин,
що виключають жорстокість**

Умови утримання тварин повинні відповідати їх біологічним, видовим та індивідуальним особливостям

Кількість тварин, що утримуються, обмежується можливістю забезпечення їм умов утримання

Умови утримання тварин повинні задовольняти їх природні потреби в їжі, воді, сні, рухах, контактах із собі подібними, у природній активності та інші потреби

Місце утримання тварин повинно бути обладнано таким чином, щоб забезпечити необхідні простір, температурно-вологісний режим, природне освітлення, вентиляцію та можливість контакту тварин із природним для них середовищем

Особа, яка утримує домашню тварину, зобов'язана:

забезпечити домашній тварині необхідні умови, що відповідають її біологічним, видовим та індивідуальним особливостям, відповідно до вимог Закону

дотримуватися санітарно-гігієнічних норм експлуатації жилого приміщення, де утримується домашня тварина (місце постійного утримання), та норм співжиття

Правила утримання домашніх тварин встановлюються органами місцевого самоврядування

Особи, які утримують домашніх тварин, мають право з'являтися з ними поза місцями їх постійного утримання (супроводжувати їх)

Супроводжувати домашню тварину може особа, яка досягла **14-річного віку**

ПЕРЕЛІК НЕБЕЗПЕЧНИХ ПОРІД СОБАК

1. Аїді (вівчарка атласька)
2. Айну (собака айнський, хоккайдо)
3. Акбаши
4. Акіта-іну
5. Акіта американський (собака великий японський)
6. Бандог американський
7. Бергамаско (вівчарка бергамська)
8. Брохольмер датський
9. Був'є арденський
10. Був'є фланерський
11. Бульдог алапаський чистокровний (отто)
12. Бульдог американський
13. Бульдог мальорський (ка-де-бо, перо де пресо мальоркін)
14. Бульмастиф
15. Бультер'єр англійський
16. Бультер'єр англійський стафордширський
17. Бурбуль південноафриканський
18. Вівчар картський (вівчарка картська)
19. Вівчарка голландська
20. Вівчарка грецька
21. Вівчарка ештрельська (португальська горна)
22. Вівчарка кавказька (вовкодав кавказький)
23. Вівчарка середньоазіатська (алабай, вовкодав середньоазіатський)
24. Вівчарка східноєвропейська
25. Вівчарка французька (Босерон)
26. Вовкодав ірландський

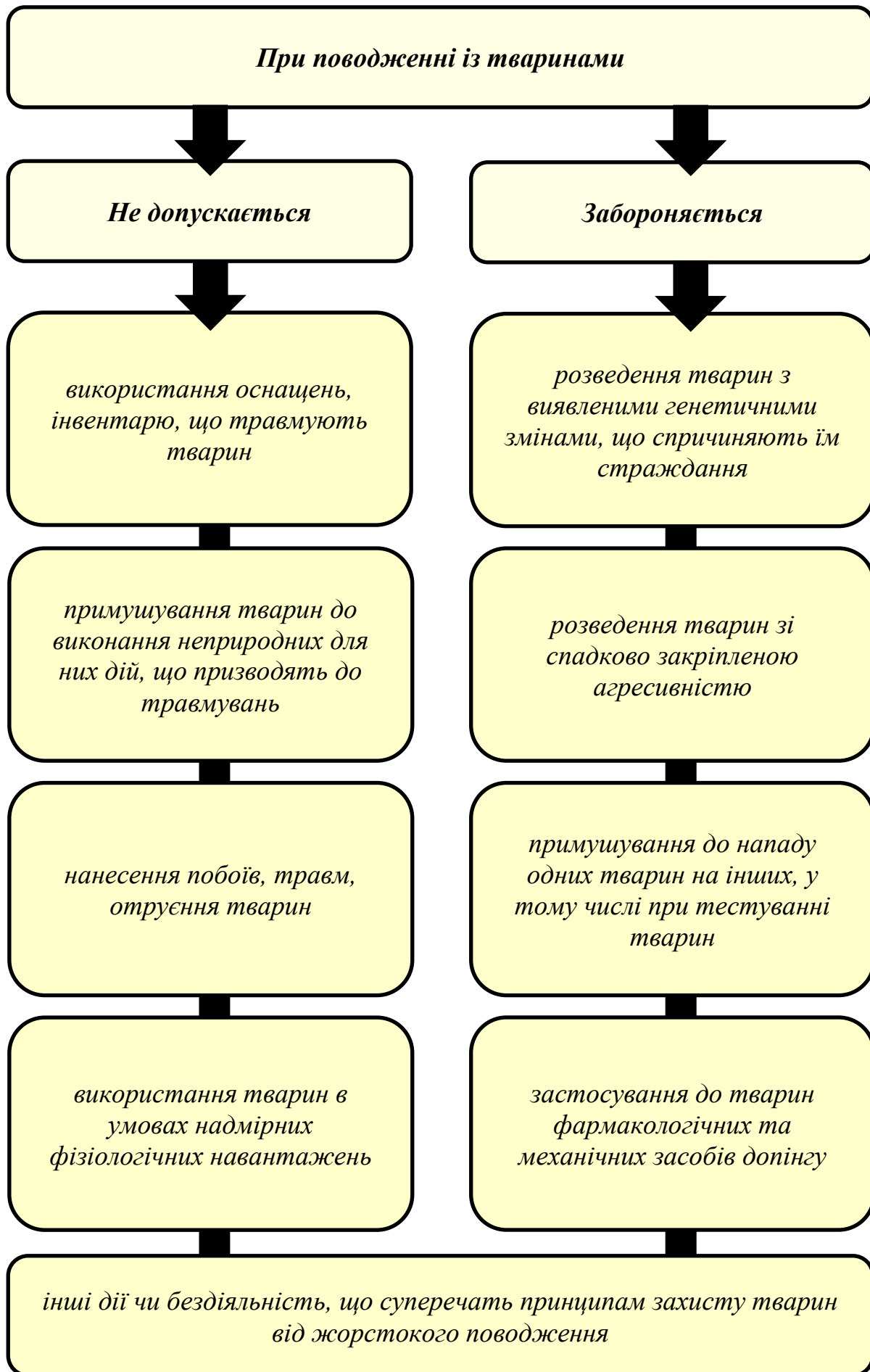

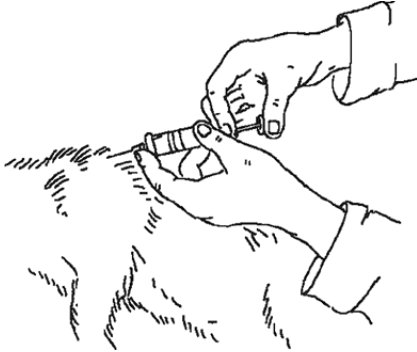
27. Гампр
28. Доберман
29. Дог аргентинський
(аргентинський мастиф)
30. Дог канарський
31. Кангал
32. Кане-корсо
33. Као де кастро лаборейро
34. Као де сера де астрела
(португальський пастуший
собака)
35. Марема (вівчарка маремо-
абруцька)
36. Мастиф англійський
37. Мастиф бельгійський
38. Мастиф піренейський
39. Мастиф тибетський
40. Московська сторожова
41. Перо де преса канаріо (собака
канарський)
42. Піт-бультер'єр американський
43. Рафейру дуалінтежу (собака
португальський сторожовий)
44. Ріджбек родезійський
45. Ріджбек тайський
46. Ротвейлер
47. Собака вовчий італійський
48. Собака вовчий саарлоський
(вольфхаунд)
49. Собака вовчий чеський
50. Тер'єр американський
стафордширський
51. Тоза-іну (собака японський
бійцівський)
52. Метиси всіх зазначених порід

Як ініціювати тимчасове вилучення тварин: алгоритм дій

1. Вилучення може бути застосовано до будь-якої тварини: домашньої, сільськогосподарської, дикої, тощо. У випадках, коли місце та умови утримання тварин не відповідають їх біологічним, видовим та індивідуальним особливостям, не забезпечується достатній простір для розміщення диких тварин та обладнання необхідними пристосуваннями для їх життєдіяльності та достатнього укриття від дощу, снігу та вітру чи надмірного сонячного випромінювання або якщо тварина стала об'єктом або знаряддям учинення адміністративного проступку, уповноважена на це особа має здійснити тимчасове вилучення такої тварини.
2. Підставою, що спонукає уповноважену особу до вилучення тварини у власника також є порушення правил утримання собак та котів. Саме санкція частини 3 статті 154 Кодексу України про адміністративні правопорушення передбачає конфіскацію тварин у таких випадках.
3. До тварин, які були знаряддям вчинення адміністративного правопорушення чи зберегли на собі його сліди або містять інші відомості, що можуть бути використані як доказ факту чи обставин, що встановлюються під час провадження у справі про адміністративне правопорушення можуть бути застосовані заходи, передбачені статтею 265-5 КУпАП.

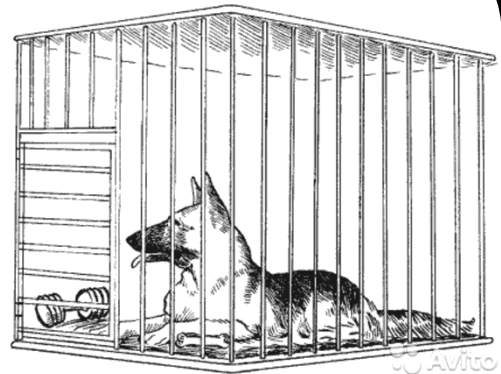

При проведенні больових процедур
*обов'язкове застосування знеболюючих
препаратів*

До тимчасового вилучення
тварини застосовуються
положення Кодексу України про
адміністративне правопорушення
щодо тимчасового вилучення
речей та документів із
урахуванням особливостей,
встановлених статтею 265-5

КУпАП

ПОМІРКУЙТЕ

Ознайомившись із даним розділом, Ви засвоїли певний обсяг навчального матеріалу, дізналися про ряд законів та підзаконних нормативно-правових актів, ознайомилися із переліком рекомендацій та порад, які стануть у нагоді при практичному відпрацюванні з даної теми. Пропонуємо Вашій увазі нестандартну фабулу, яка відповідає тематиці розділу та має на меті перевірити Ваш рівень готовності працювати в нестандартних ситуаціях, критично мислити і застосовувати засвоєні знання, уміння та навички:

ФАБУЛА:

Патрульний поліцейський Микола Книшенко, здійснюючи патрулювання вздовж автовокзалу міста Дніпра виявив пенсіонера Іванова Івана, який здійснював стихійну торгівлю ковбасою та молочними продуктами (сир, масло, сметана) із багажника власного автомобіля у невстановленому законом місці. Перебуваючи на місці скоєння правопорушення, передбаченого статтею 160 КУпАП, поліцейський запевнив пенсіонера, що товари, які він реалізує без терміналу – речові докази, які він має негайно вилучити та знищити у встановленому законом порядку. Незважаючи на безупинні благання пенсіонера припинити, полісмен почергово, методично та спокійно виконував літеру закону, послідовно дістаючи з багажного відділу машини 18 ковбас сирокочених, 10 кілограм сиру, 6 бідонів з молоком, згорток із маслом та навіть терези, якими здійснювалося зважування товару. Оскільки ніхто із оточення не погодився бути понятим, поліцейський вважав за достатнє зафіксувати процес вилучення на камеру свого iPhone 13 Pro Max, попередньо зафіксувавши його на селфі-палці, аби охопити більший ракурс. Завершивши вилучення товару поліцейський виявив, що забув взяти бланки протоколів та віддав пенсіонеру аркуш паперу, на якому ручкою вписав всі вилучені речі, дату, підпис та свій номер телефону, після чого покинув місце події.

ЗАВДАННЯ:

1. Виконайте юридичний аналіз ситуації, розібравши правомірність дій поліцейського М. Книшенка.
2. Яких помилок припустився поліцейський під час вилучення? Складіть правильний план дій щодо поліцейського стосовно документування даного правопорушення за наявних умов.
3. Яка відповідальність очікує такого поліцейського за викладені у фабулі дії?

РОЗДІЛ IV

**Заходи забезпечення провадження
у справах про адміністративні
правопорушення на транспорті**

Відповідно до ч. 1 ст. 17 Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини», суди застосовують при розгляді справ Конвенцію про захист прав людини і основоположних свобод і практику Європейського суду з прав людини як джерело права. У рішенні ухваленому 29.06.2007 року у справі «О'Галлоган та Франціс проти Сполученого Королівства», Європейський суд з прав людини у складі його Великої палати, постановив, **що будь-яка особа яка володіє чи керує автомобілем, підпадає під дію спеціальних правил, оскільки володіння та використання автомобілів є такими, що потенційно може завдати серйозної шкоди. Ті, хто реалізували своє право володіти автомобілями та їздити на них, тим самим погодилися нести певну відповідальність та виконувати додаткові обов'язки в правовому полі.**

Базуючись на положеннях Пленуму Верховного суду України Про практику застосування судами України законодавства у справах про деякі злочини проти безпеки дорожнього руху та експлуатації транспорту, а також Про адміністративні правопорушення на транспорті, затверджених постановою від 23.12.2005 №14, під керуванням транспортним засобом слід розуміти *виконання функцій водія під час руху такого засобу або інструктора-водія під час навчання учнів-водіїв, незалежно від того, керує особа транспортним засобом, який рухається своїм ходом чи за допомогою буксирування.*

*особа, яка керує
транспортним засобом*

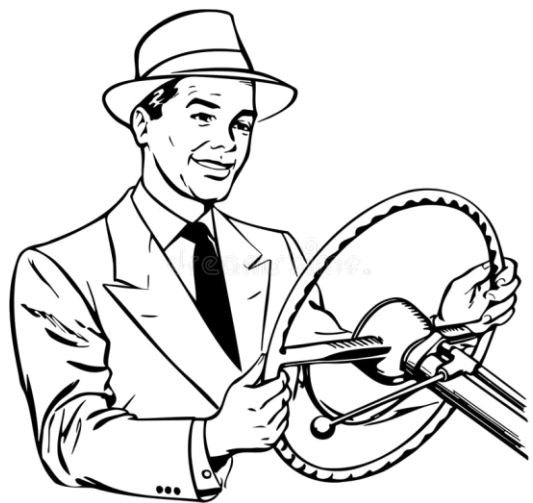
АБО

*особа, яка навчає керуванню
транспортним засобом,
перебуваючи безпосередньо
в транспортному засобі*

+

*має посвідчення водія
(посвідчення
тракториста-машиніста,
тимчасовий дозвіл на право
керування транспортним
засобом, тимчасовий
талон на право керування
транспортним засобом)
відповідної категорії*

**Звернемося до
Правил дорожнього
руху, аби розкрити
зміст поняття
«водій»**

ВОДІЙ

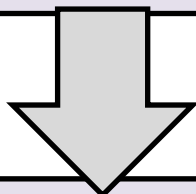

Тимчасове вилучення посвідчення – є одним із основних заходів забезпечення провадження у сфері безпеки дорожнього руху. Право на застосування даного заходу має виключно суб'єкт владних повноважень – поліцейський

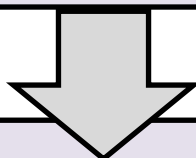
Порядок тимчасового вилучення посвідчення визначається Постановою Кабінету Міністрів України від 17 грудня 2008 року №1086 «Про затвердження Порядку тимчасового вилучення посвідчення водія на транспортний засіб та його повернення»

Підставою для тимчасового вилучення посвідчення є наявність підстав вважати, що водієм вчинене правопорушення, передбачене Кодексом України про адміністративні правопорушення, у випадку, якщо санкція статті передбачає можливість позбавлення права на керування транспортним

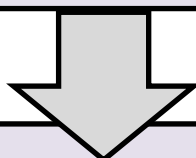
У разі вчинення особою адміністративного правопорушення, покарання за яке передбачає позбавлення права на керування транспортним засобом, поліцейським складається протокол про адміністративне правопорушення у двох примірниках та **тимчасово вилучається посвідчення водія**, про що робиться запис у протоколі.

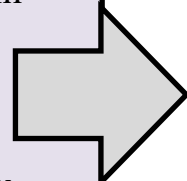
У випадку вилучення посвідчення, поліцейський зобов'язаний до винесення судом постанови у справі про адміністративне правопорушення та набрання ним законної сили видати особі тимчасовий дозвіл на право керування транспортним засобом на строк до трьох місяців із дати вилучення посвідчення

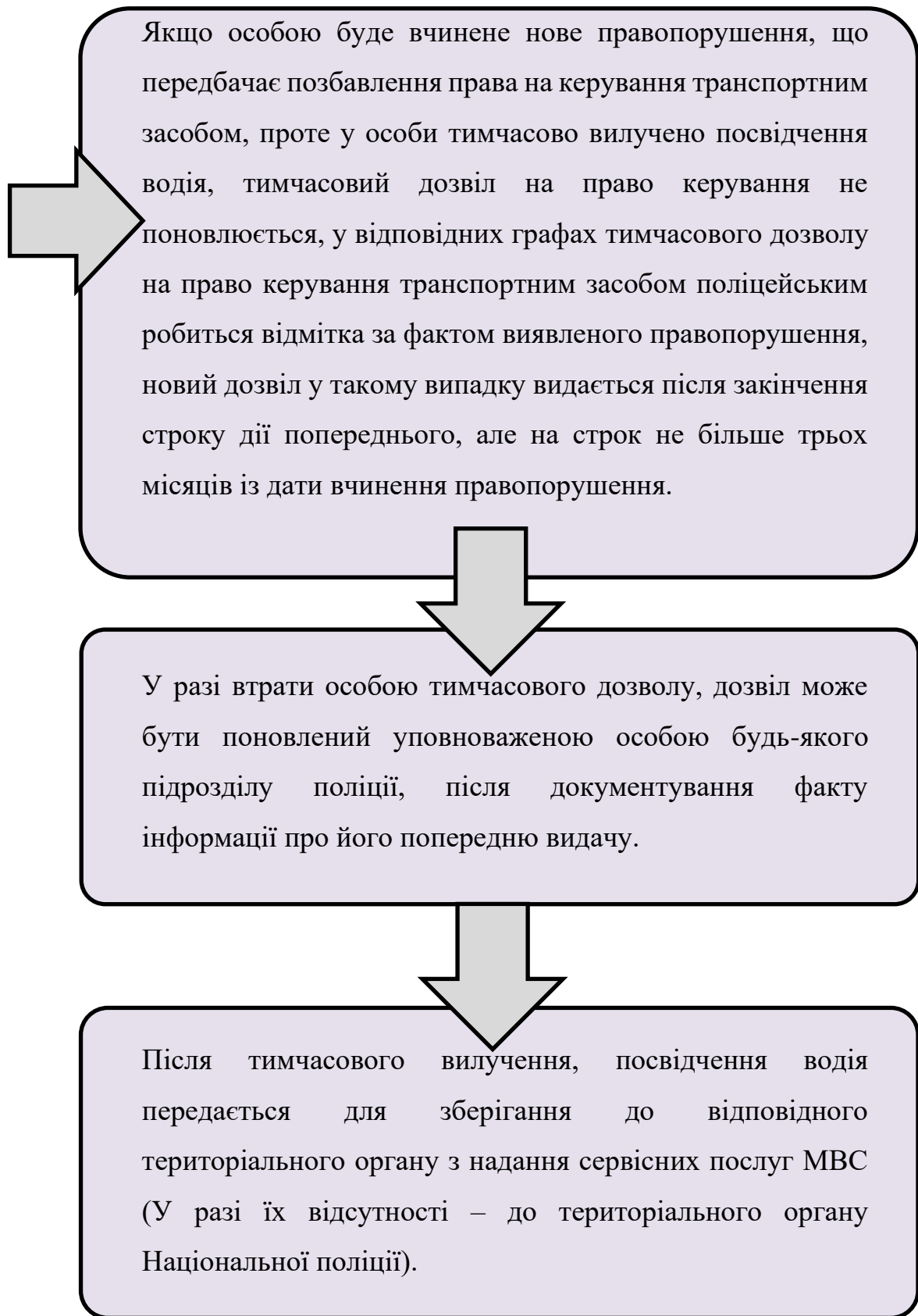

Форма зазначеного тимчасового дозволу затверджується
МВС України

Корінець до тимчасового дозволу на право керування транспортним засобом заповнюється поліцейським, який його видав, та надалі зберігається у відповідному підрозділі для здійснення належного контролю за правомірністю його видачі учасникам дорожнього руху

Якщо особою буде вчинене нове правопорушення, що передбачає позбавлення права на керування транспортним засобом, проте у особи тимчасово вилучено посвідчення водія, тимчасовий дозвіл на право керування не поновлюється, у відповідних графах тимчасового дозволу на право керування транспортним засобом поліцейським робиться відмітка за фактом виявленого правопорушення, новий дозвіл у такому випадку видається після закінчення строку дії попереднього, але на строк не більше трьох місяців із дати вчинення правопорушення.

У разі втрати особою тимчасового дозволу, дозвіл може бути поновлений уповноваженою особою будь-якого підрозділу поліції, після документування факту інформації про його попередню видачу.

Після тимчасового вилучення, посвідчення водія передається для зберігання до відповідного територіального органу з надання сервісних послуг МВС (У разі їх відсутності – до територіального органу Національної поліції).

У тимчасовому дозволі на право керування транспортним засобом із лицьового боку перекреслюються категорії транспортних засобів, права на керування якими водій не має, а також **робляться такі записи:**

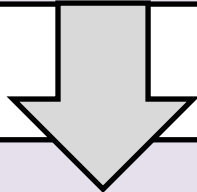
1. Дата тимчасового вилучення посвідчення водія;
2. Посада, прізвище поліцейського, номер його нагрудного знака;
3. Дата вчинення правопорушення;
4. Серія та номер протоколу про адміністративне правопорушення;
5. Стаття КУпАП, за якою складено протокол про адміністративне правопорушення, санкція якої передбачає накладення адміністративного стягнення у вигляді позбавлення права керування транспортним засобом.

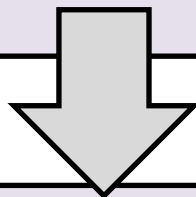
ВАЖЛИВО !!!

Тимчасове вилучення посвідчення **не передбачає позбавлення права на керування транспортним засобом.** Рішення про позбавлення права керування транспортним засобом приймає **виключно суд!**

Після закінчення тримісячного строку тимчасового вилучення посвідчення водія, у випадках, якщо судом не прийнято рішення щодо позбавлення водія права керування транспортним засобом або якщо справу про адміністративне правопорушення не розглянуто у встановлений законом строк, особа має право звернутися за отриманням вилученого документа, а в разі вчинення правопорушення, передбаченого статтею 130 Кодексу України про адміністративне правопорушення, – за продовженням строку тимчасового дозволу на право керування транспортними засобами на новий

Після закінчення річного строку тимчасового вилучення посвідчення водія, у випадках, якщо судом не прийнято рішення щодо позбавлення водія права керування транспортним засобом або якщо справа про адміністративне правопорушення не розглянута в установлений законом строк, особа має право звернутися за отриманням вилученого документа

Такі звернення особи є **обов'язковими** для виконання незалежно від стадії вирішення справи про адміністративне правопорушення

У разі надходження з суду постанови про позбавлення водія права на керування транспортним засобом, коли посвідчення водія не було вилучено при складанні протоколу про адміністративне правопорушення, **поліцейським вживаються наступні заходи**

У триденний строк за місцем проживання особи, яка притягається до адміністративної відповідальності **надсилається повідомлення про позбавлення права керування, обов'язково долучається запрошення до підрозділу поліції у визначений термін**

У разі неприбуття особи до органу поліції у визначений термін без поважних причин, данні про серію та номер посвідчення водія вносяться уповноваженою особою поліції до системи ІПП та/або інших облікових систем за потреби

У випадку виявлення поліцейським посвідчення водія, яке підлягає вилученню, працівник поліції повинен скласти акт вилучення. Акт складається у двох примірниках, один з яких вручається особі, яка притягається до адміністративної відповідальності

За заявою водія у разі, коли суд не прийняв у тримісячний строк рішення про позбавлення водія права керування транспортним засобом або не розглянув у встановлений законом строк справу про адміністративне правопорушення, крім справ про адміністративне правопорушення, передбачене статтею 130 Кодексу України про адміністративні правопорушення

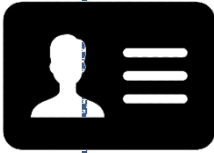
За заявою водія у разі, коли суд не прийняв протягом року рішення про позбавлення водія права керування транспортним засобом або не розглянув у встановлений законом строк справу про адміністративне правопорушення, передбачене статтею 130 Кодексу України про адміністративні правопорушення

**Посвідчення водія
має бути
повернуте особі у
таких випадках:**

Після виконання водієм постанови суду про накладення адміністративного стягнення або подання до територіального органу Національної поліції копії постанови рішення суду про закриття справи (крім випадків, коли справу про адміністративне правопорушення за тим самим фактом закрито у зв'язку з передачею матеріалів прокурору або органу досудового розслідування)

У разі винесення судом постанови про позбавлення водія права керування транспортним засобом (крім осіб, які отримали посвідчення водія вперше) після закінчення визначеного строку позбавлення права керування транспортним засобом, проходження в установленому порядку позачергового медичного огляду щодо придатності до керування транспортним засобом та успішного складання в територіальному органі з надання сервісних послуг МВС теоретичного і практичного іспиту для отримання права на керування транспортним засобом відповідної категорії

Відповідно до норм міжнародного законодавства, а саме статті 42 Женевської конвенції, **передбачена можливість зупинення дії посвідчення водія**, проте не зазначено про його позбавлення. Як уже зазначалося – *право на позбавлення права на керування транспортним засобом має виключно суд і лише тієї країни, в якій було видано таке посвідчення.*

У випадку порушення водієм Правил дорожнього руху за межами України, компетентний орган уповноважений:

тимчасово
вилучити
посвідчення на
певний термін або
до моменту виїзду
іноземця з території
країни, у якій було
вчинене
правопорушення
(залежить від
того, який строк

у випадку, якщо
посвідчення водія
міжнародне, зробити
відмітку, що таке
посвідчення
втратило чинність на
території відповідної
країни

повідомити орган,
що видав таке
посвідчення про
тимчасове
позбавлення права
на керування
транспортним
засобом

На відміну від українського законодавства, законодавство Сполучених Штатів Америки виокремлює чіткі підстави для вилучення посвідчення водія на право керування транспортним засобом

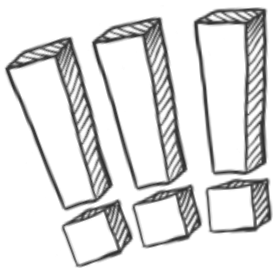

Також законодавство США, як і Кодекс України про адміністративні правопорушення, визначає строк, в залежності від учиненого правопорушення, на який особа буде позбавлена права керування

За порушення правил водіння в нетверезому стані відсторонення буде діяти на 3 місяці

Якщо Ви маєте посвідчення учня або тимчасове посвідчення і Вам накладено штраф за перевищення швидкості понад 30 км/год, але не більше ніж на 45 км/год, або якщо Ви керуєте водієм без супроводу контролюючого водія, буде застосовано призупинення протягом трьох місяців

За перевищення швидкості понад 45 км/год, відсторонення буде діяти на шість місяців

Відповідно до положень ст. 16 ЗУ «Про дорожній рух» водій зобов'язаний мати при собі та на вимогу поліцейського пред'являти для перевірки посвідчення водія.

У разі наявності підстав вважати, що водієм вчинено порушення, передбачені частинами першою, другою, третьою, четвертою, шостою і сьомою статті 121, частинами третьою, п'ятою, шостою і сьомою статті 122 (в частині порушення правил зупинки, стоянки, що створюють перешкоди дорожньому руху або загрозу безпеці руху, порушення правил зупинки чи стоянки на місцях, що позначені відповідними дорожніми знаками або дорожньою розміткою, на яких дозволено зупинку чи стоянку лише транспортних засобів, якими керують водії з інвалідністю або водії, які перевозять осіб з інвалідністю, транспортних засобів, оснащених електричними двигунами (одним чи декількома)), статтями 122⁵, 124, 126, статтями 132¹, 206¹ КУпАП, працівник уповноваженого підрозділу, що забезпечує безпеку дорожнього руху, тимчасово затримує транспортний засіб шляхом блокування або доставляє його для зберігання на спеціальний майданчик чи стоянку, що дозволяється виключно у випадку, якщо розміщення затриманого транспортного засобу суттєво перешкоджає дорожньому руху або створює загрозу безпеці руху, або транспортний засіб розміщений на місцях, призначених для зупинки, стоянки, безоплатного паркування транспортних засобів, якими керують водії з інвалідністю або водії, які перевозять осіб з інвалідністю, призначених для зупинки, стоянки, паркування транспортних засобів, оснащених електричними двигунами (одним чи декількома), в тому числі за допомогою спеціального автомобіля – евакуатора.

При тимчасовому затриманні транспортного засобу складається акт огляду та тимчасового затримання транспортного засобу, форма якого затверджується Кабінетом Міністрів України.

У разі фіксації обставин тимчасового затримання транспортного засобу в режимі фотозйомки (відеозапису) таке затримання відбувається **без присутності понять**.

Тимчасове затримання транспортного засобу здійснюється також у разі виявлення транспортного засобу боржника, оголошеного в розшук відповідно до статті 36 Закону України «Про виконавче провадження».

В силу положень ст. 36 ЗУ «Про виконавче провадження» виконавець вносить постанову про розшук транспортного засобу боржника (у разі необхідності), яка є обов'язковою для виконання поліцією.

Розшук транспортного засобу боржника припиняється в разі його виявлення, про що виконавцем не пізніше наступного робочого дня вноситься постанова про зняття майна з розшуку.

У разі тимчасового затримання транспортного засобу місце розташування такого транспортного засобу повинно бути обов'язково зафіксоване в режимі фотозйомки (відеозапису), крім випадків тимчасового затримання транспортного засобу боржника, оголошеного в розшук відповідно до статті 36 Закону України «Про виконавче провадження»

Поліцейським забороняється брати участь у тимчасовому затриманні транспортних засобів у випадках, не передбачених законом

Розміщення транспортного засобу є таким, що суттєво перешкоджає дорожньому руху або створює загрозу безпеці руху, якщо транспортний засіб:

1

залишений на проїзній частині у два та більше рядів

2

розташовано у заборонених Правилами дорожнього руху місцях зупинки або стоянки, а саме:

на залізничних переїздах

1

на трамвайних коліях

2

*на естакадах, мостах,
шляхопроводах і під ними, у
тунелях*

3

*на пішохідних переходах і ближче
10 метрів до них з обох боків,
крім випадків зупинки для надання
переваги в русі*

4

на перехрестях та ближче 10 метрів від краю перехрещуваної проїзної частини за відсутності на ній пішохідного переходу, за винятком зупинки для надання переваги в русі та зупинки проти бокового проїзду на T-подібних перехрестях, де є суцільна лінія розмітки або розділювальна смуга

5

на проїзній частині, де відстань між суцільною лінією розмітки чи протилежним краєм проїзної частини і транспортним засобом, що зупинився, менше 3-х метрів

6

ближче 30 метрів від посадкових майданчиків для зупинки маршрутних транспортних засобів, а за їх відсутності – ближче 30 метрів від дорожнього знака такої зупинки з обох боків

7

ближче 10 метрів від позначеного місця виконання дорожніх робіт і в зоні їх виконання

8

у місцях, де буде неможливим зустрічний роз'їзд або об'їзд транспортного засобу, що зупинився

9

ближче 10 метрів від виїздів з прилеглих територій і безпосередньо в місці виїзду

10

розташовано на позначених відповідними дорожніми знаками та/або дорожньою розміткою місцях, призначених для паркування транспортних засобів, оснащених електричними двигунами (одним чи декількома)

11

3

своїм розташуванням робить неможливим рух інших транспортних засобів або створює перешкоду для руху пішоходів, у тому числі осіб із інвалідністю на спеціальних засобах пересування та пішоходів із дитячими колясками

4

розташовано на виділеній смузі для руху громадського маршрутного транспорту

5

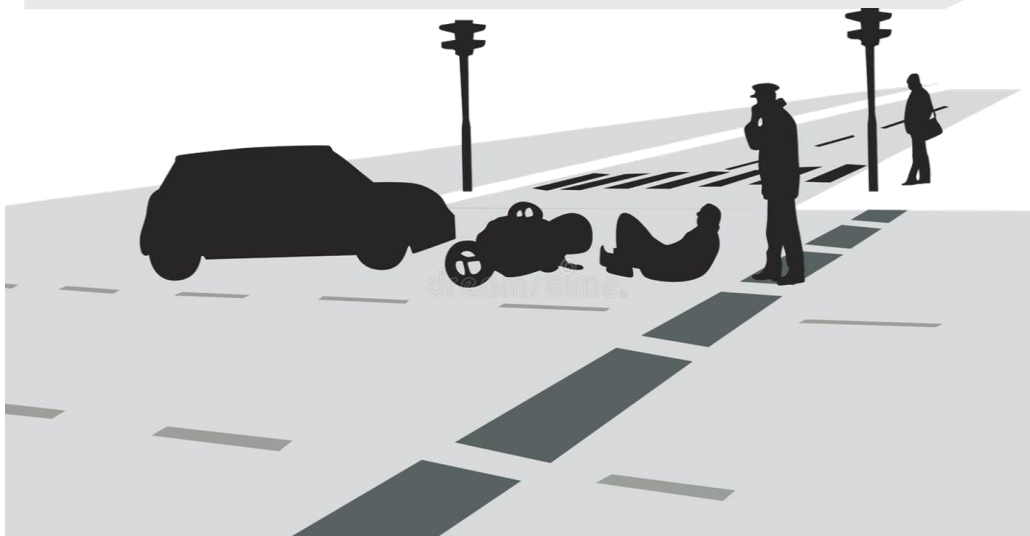
розташовано на позначеній відповідними дорожніми знаками та/або дорожньою розміткою велодоріжці

3

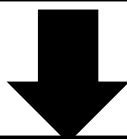
перешкоджає руху чи роботі снігоприбирального та іншого технологічного комунального транспорту у разі запровадження надзвичайного стану чи в разі оголошення окремої місцевості зоною надзвичайної екологічної ситуації

7

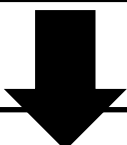
порушує схему паркування транспортних засобів таким чином, що він блокує проїзд по двох або більше смугах руху

У разі, якщо розміщення затриманого транспортного засобу суттєво не перешкоджає дорожньому руху або не створює загрозу безпеці руху, окрім розміщення транспортного засобу на місцях, призначених для зупинки, стоянки, паркування транспортних засобів, якими керують водії з інвалідністю або водії, які перевозять осіб із інвалідністю, транспортних засобів, оснащених електричними двигунами (одним чи декількома), **такий транспортний засіб не може бути доставлений для зберігання на спеціальний майданчик**

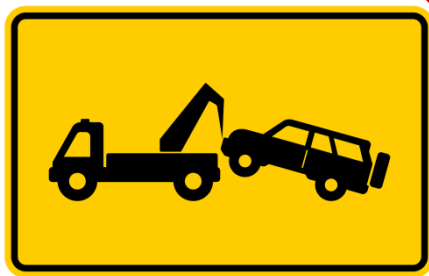

Під час тимчасового затримання транспортного засобу, місце розташування такого транспортного засобу має бути **обов'язково зафіксоване в режимі фотозйомки (відеозапису)**

Інформація про тимчасове затримання транспортного засобу має **невідкладно передаватися** на абонентський номер мобільного зв'язку та на адресу електронної пошти, зазначені належними користувачами або особами, за якими зареєстровані транспортні засоби, відповідно до статті 279⁴ КУпАП

У разі заподіяння транспортному засобу шкоди під час його транспортування та/або зберіганні, завдані збитки відшкодовуються за рахунок суб'єкта господарювання, що надає такі послуги, та/або відповідного страхового відшкодування, що здійснюється за правовідносинами обов'язкового страхування цивільної відповідальності суб'єкта господарювання, що надає послуги із транспортування та/або зберіганні транспортних засобів у разі їх тимчасового затримання

У разі, коли водій, який учинив правопорушення, присутній під час тимчасового затримання транспортного засобу і порушення неможливо усунути на місці в максимально короткий строк, поліцейський оформляє протокол про адміністративне правопорушення, а у випадках, передбачених Кодексом України про адміністративні правопорушення, виносить постанову у справі про адміністративне правопорушення без складення протоколу

У протоколі (постанові) робиться відповідний запис про тимчасове затримання транспортного засобу із зазначенням інформації про складення акта огляду та тимчасового затримання транспортного засобу, що долучається до протоколу (постанови)

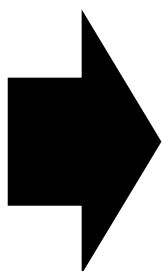

Якщо правопорушення може бути усунуто водієм у максимально короткий строк, поліцейський не проводить тимчасове затримання транспортного засобу і оформляє протокол про адміністративне правопорушення, а у випадках, передбачених Кодексом України про адміністративні правопорушення, вносить постанову у справі про адміністративне правопорушення без

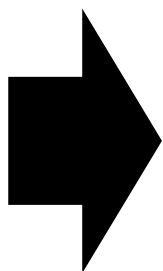
До того ж, акт огляду та тимчасового затримання транспортного засобу, якщо його вже складено, долучається до рапорту поліцейського про факт появи водія на місці правопорушення в момент виконання робіт із завантаження транспортного засобу

Після тимчасового затримання транспортного засобу працівник відповідного уповноваженого підрозділу Національної поліції зобов'язаний надати особі можливість повідомити про тимчасове затримання транспортного засобу та його місцезнаходження іншу особу за власним вибором і вжити заходів щодо повернення автомобіля до місця постійної дислокації, а також забороняє експлуатацію транспортного засобу до усунення несправностей, виявлених у процесі його огляду, або до демонтажу спеціальних

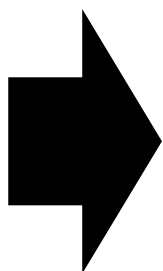
Доставлення транспортного засобу на спеціальний майданчик чи стоянку здійснюється за допомогою спеціальних автомобілів – евакуаторів, у тому числі тих, що належать підприємствам, установам та організаціям, що проводять діяльність, пов'язану з переміщенням транспортних засобів, і з якими територіальним (у тому числі міжрегіональним) органом Національної поліції укладені в установленому порядку договори

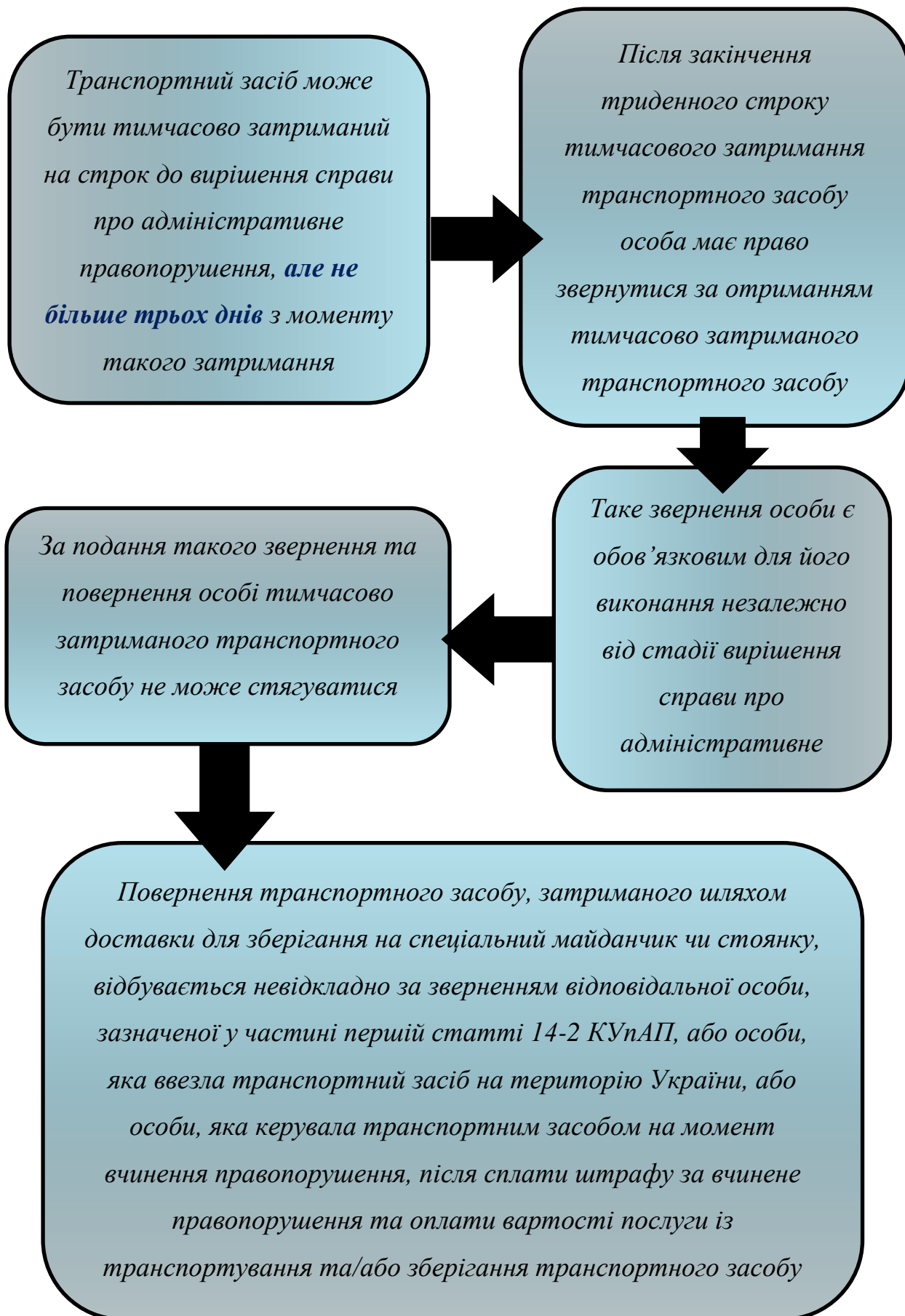
Для доставлення транспортного засобу на спеціальний майданчик чи стоянку поліцейський викликає евакуатор через чергового відповідного територіального органу Національної поліції

У разі, коли доставити транспортний засіб на спеціальний майданчик чи стоянку неможливо, поліцейський проводить його затримання шляхом блокування з дотриманням умов безпеки дорожнього руху

У разі коли доставити транспортний засіб на спеціальний майданчик чи стоянку неможливо, поліцейський проводить його затримання шляхом блокування з дотриманням умов безпеки дорожнього руху

Акт огляду та тимчасового затримання транспортного засобу складається у присутності **двох понятих**, а у разі прийняття рішення про доставлення транспортного засобу на спеціальний майданчик чи стоянку – **особи, яка виконує роботи з доставлення транспортного засобу на спеціальний майданчик чи стоянку**

Акт огляду та тимчасового затримання транспортного засобу підписують

поліцейський, який прийняв рішення про таке затримання

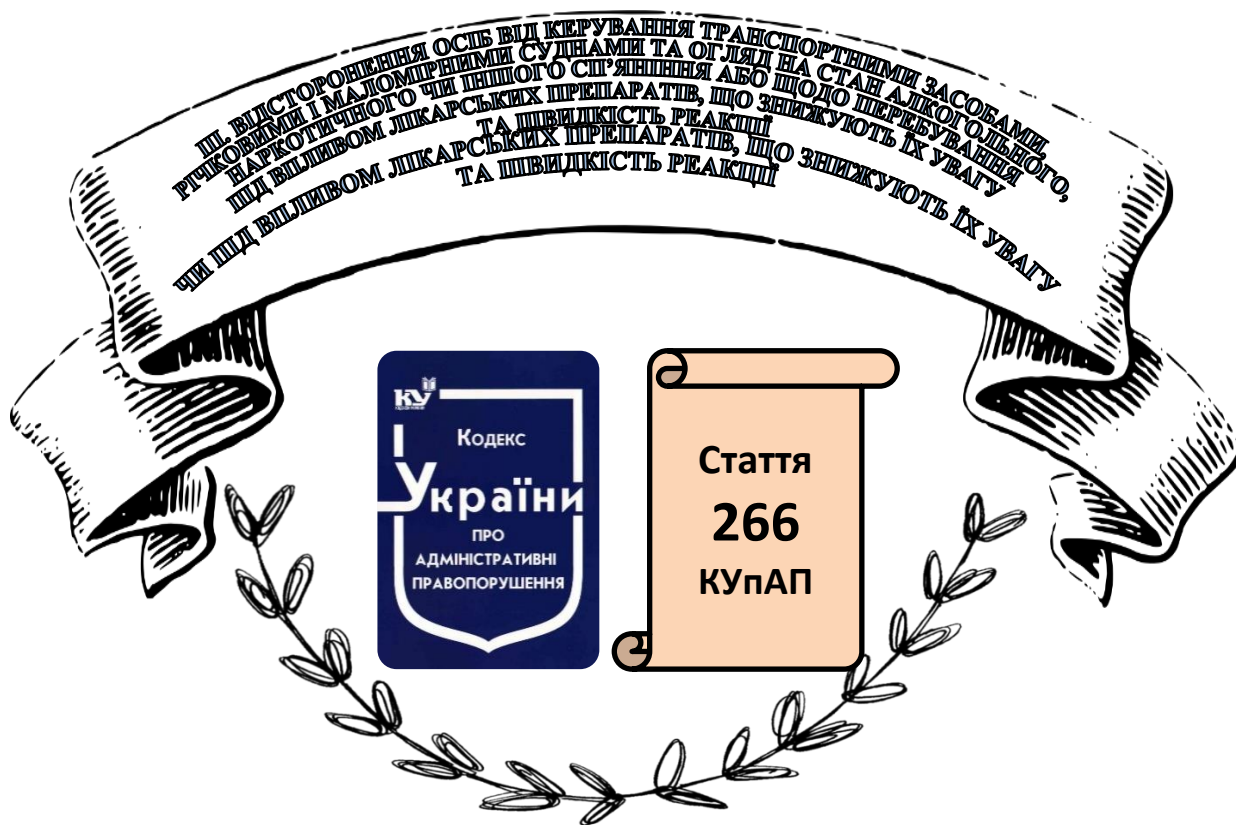

ДВОЄ ПОНЯТИХ

у разі доставлення транспортного засобу на спеціальний майданчик чи стоянку – **особа, яка виконує роботи з доставлення такого засобу на спеціальний майданчик чи стоянку**

Спори, пов'язані зі шкодою, що заподіяна майну, що перебуває в тимчасово затриманому транспортному засобі, під час транспортування або зберігання на спеціальному майданчику чи стоянці, розв'язуються в установленому законодавством порядку

Відповідно до ст. 16 ЗУ «Про дорожній рух» водій зобов'язаний не допускати випадків керування транспортним засобом у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, а також не передавати керування транспортним засобом особі, яка перебуває в такому стані або під впливом таких препаратів. п. 2.9а Правил дорожнього руху України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 10.10.2001 року №1306 водієві забороняється керувати транспортним засобом у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції.

Особи, які керують транспортними засобами, річковими, морськими або маломірними суднами і щодо яких є підстави вважати, що вони перебувають у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції, **підлягають відстороненню від керування цими транспортними засобами, річковими, морськими або маломірними суднами та оглядові на стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або щодо перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції.**

Огляд водія (судноводія) на стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, проводиться поліцейським з використанням спеціальних технічних засобів

*Під час проведення огляду осіб поліцейський застосовує технічні засоби відеозапису, а в разі неможливості застосування таких засобів огляд проводиться у **присутності двох свідків***

Матеріали відеозапису обов'язково долучаються до протоколу про адміністративне правопорушення

Результати огляду, проведеного поліцейським, зазначаються в акті огляду, форма якого затверджується МОЗ за погодженням з МВС

У разі встановлення стану сп'яніння, результати огляду, проведеного поліцейським, зазначаються в протоколі про адміністративне правопорушення, до якого долучається акт огляду

Акт огляду на стан сп'яніння за результатами такого огляду, проведеного поліцейським, складається у двох примірниках, один з яких вручається водію, а другий залишається в поліцейського та/або долучається до протоколу про адміністративне правопорушення в разі встановлення стану

У разі непогодження водія (судноводія) на проведення огляду на стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або щодо перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують його увагу та швидкість реакції, поліцейським з використанням спеціальних технічних засобів або в разі незгоди з його результатами, **огляд проводиться в закладах охорони здоров'я.**

- ✓ Перелік закладів охорони здоров'я, яким надається право проведення огляду особи на стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або щодо перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують її увагу та швидкість реакції, затверджується управліннями охорони здоров'я місцевих державних адміністрацій.
- ✓ Проведення огляду осіб на стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або щодо перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції, в інших закладах забороняється.

Лікар, який проводить огляд, має ознайомитись із документами, що посвідчують особу водія (паспорт, посвідчення водія та інші документи)

ВАЖЛИВО!!!

Відсутність документів не може бути причиною для відмови в проведенні огляду

- ✓ Огляд осіб на стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або щодо перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції, здійснюється в закладах охорони здоров'я **не пізніше двох годин з моменту встановлення підстав для його здійснення.**
- ✓ Огляд у закладі охорони здоров'я та складення висновку за результатами огляду проводиться в присутності поліцейського.
- ✓ Кожен випадок огляду осіб на стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або щодо перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції, у закладі охорони здоров'я реєструється в порядку, визначеному спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі охорони здоров'я.

*Лікар, який проводив у закладі охорони здоров'я огляд водія транспортного засобу, складає за його результатами **висновок у трьох примірниках** за формою, що затверджується МОЗ*

*Для
поліцейського*

*Для водія
транспортного
засобу*

*залишається
в закладі
охорони
здоров'я*

Огляд особи на стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або щодо перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують її увагу та швидкість реакції, **проведений із порушенням вимог статті**

вважається недійсним

Направлення особи для огляду на стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або щодо перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують її увагу та швидкість реакції, і проведення такого огляду здійснюються **в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України**

У разі відсторонення особи від керування транспортним засобом, річковим або маломірним судном можливість керування цим транспортним засобом, річковим або маломірним судном надається уповноваженій нею особі, яка має посвідчення водія (судноводія) відповідної категорії та може бути допущена до керування транспортним засобом, річковим або маломірним судном

Якщо транспортний засіб, керований особою в стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебувала під впливом лікарських препаратів, що знижують її увагу та швидкість реакції,

- ✓ *суттєво перешкоджає дорожньому руху*
- ✓ *або створює загрозу безпеці руху,*
- ✓ *і на місці відсутня особа, яка має посвідчення водія відповідної категорії і яка може бути допущена до керування даним транспортним засобом,*

то вказаний транспортний засіб може бути тимчасово затриманий в порядку та на підставі положень ст. 265-2 КУпАП.

У разі невиконання законної вимоги поліцейського щодо закінчення виконання функцій водія особою, яка керувала транспортним засобом, річковим або маломірним судном в стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння, або перебувала під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, **до неї може бути застосовано захід забезпечення провадження – адміністративне затримання** та розпочато провадження у справі про адміністративне правопорушення за адміністративно-правовою кваліфікацією ст. 185 КУпАП.

Одним із основних актів вітчизняного законодавства є спільний наказ Міністерства внутрішніх справ України та Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Інструкції про порядок виявлення у водіїв транспортних засобів ознак алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції» від 09.11.2015 № 1452/735.

Ознаками алкогольного сп'яніння є:

1. запах алкоголю з порожнини рота;
2. порушення координації рухів;
3. порушення мови;
4. виражене тремтіння пальців рук;
5. різка зміна забарвлення шкірного покриву обличчя;
6. поведінка, що не відповідає обстановці.

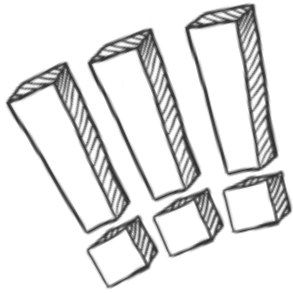
Ознаками наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, є:

- 1. наявність однієї чи декількох ознак стану алкогольного сп'яніння (крім запаху алкоголю з порожнини рота);*
- 2. звужені чи дуже розширені зіниці, які не реагують на світло;*
- 3. сповільненість або навпаки підвищена жвавість чи рухливість ходи, мови;*
- 4. почервоніння обличчя або неприродна блідість.*

Огляд на стан сп'яніння проводиться

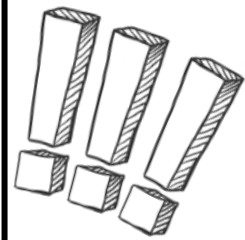
поліцейським на місці зупинки транспортного засобу з використанням спеціальних технічних засобів, дозволених до застосування МОЗ та Держспоживстандартом

лікарем закладу охорони здоров'я (у сільській місцевості за відсутності лікаря – фельдшером фельдшерсько-акушерського пункту, який пройшов спеціальну підготовку)

У разі відмови водія транспортного засобу від проходження огляду на стан сп'яніння на місці зупинки транспортного засобу або його незгоди з результатами огляду, проведеного поліцейським, такий **огляд проводиться в найближчому закладі охорони здоров'я**, якому надано право на його проведення відповідно до статті 266 Кодексу України про адміністративні правопорушення

У разі скоєння **дорожньо-транспортної пригоди** (далі – ДТП), унаслідок якої є особи, що загинули або травмовані, проведення огляду на стан сп'яніння учасників цієї пригоди **є обов'язковим у закладі охорони здоров'я**

Результати огляду такої особи на стан сп'яніння підтверджують чи спростовують наявність цього правопорушення стають основою справи про адміністративне правопорушення

Керування транспортними засобами особами в стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції є адміністративним порушенням відповідно до статті 130 Кодексу України про адміністративні правопорушення

ВАЖЛИВО !!!

- ✓ Відповідно до ч.1 ст.9 Конституції України чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надано Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України.
- ✓ Відповідно до ч.2 ст.9 Конституції України укладення міжнародних договорів, які суперечать Конституції України, можливе лише після внесення відповідних змін до Конституції України.
- ✓ Відповідно до ч.2 ст.8 Конституції України Конституція України має найвищу юридичну силу. Закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй.

Таким чином, Конституція України, закони та інші нормативно-правові акти повинні відповідати положенням прийнятих міжнародних договорів

Указом Президії Верховної Ради
Української РСР від 25.04.1974 року
№ 2614-VIII ратифіковано Конвенцію
про дорожній рух (далі – Конвенція)

1

2

Відповідно до ч. 1 ст.15 ЗУ «Про міжнародні
договори України» чинні міжнародні договори
України **підлягають сумлінному дотриманню**
Україною відповідно до норм міжнародного права

Відповідно до ч. 6 ст. 8 *Конвенції в
національному законодавстві **мають бути**
передбачені спеціальні положення, що
стосуються керування під дією алкоголю, а
також допустимий законом рівень вмісту
алкоголю в крові, а у відповідних випадках – у
повітрі, що видихається, перевищення якого
є несумісним з керуванням транспортним
засобом*

3

3

Єдиним нормативно-правовим актом в Україні, що визначає допустимий вміст алкоголю в крові для керування транспортним засобом є Інструкція про порядок виявлення у водіїв транспортних засобів ознак алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, затверджена наказом Міністерства внутрішніх справ України та Міністерства охорони здоров'я України від 09.11.2015 року № 1452/735 (далі – Інструкція)

4

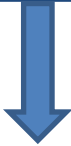
Що стосується допустимого вмісту алкоголю в повітрі, що видихається, то дане питання не врегульоване жодним нормативно-правовим актом України

5

Конституційний Суд України в рішенні від 24.12.2004 року у справі № 1-45/2004 дійшов висновку, що відповідно до ч.2 ст.3 Конституції України головним **обов'язком держави є утвердження і забезпечення прав і свобод людини**. Забезпечення прав і свобод, крім усього іншого, потребує, зокрема, законодавчого закріплення механізмів (процедур), які створюють реальні можливості для здійснення кожним громадянином прав і свобод

6

6

Так, ЄСПЛ у справі «Щокін проти України» (заяви № 23759/03 та № 37943/06, п. 50–56) зазначив, зокрема, що верховенство права, один із основоположних принципів демократичного суспільства, притаманний усім статтям Конвенції; відсутність в національному законодавстві необхідної чіткості та точності, які передбачали можливість різного тлумачення..., порушує вимогу «якості закону», передбачену Конвенцією, та не забезпечує адекватний захист від свавільного втручання публічних органів державної влади у майнові права заявника

7

Так само уніфіковано ЄСПЛ інтерпретував «якість законодавства» і в іншому своєму рішенні, а саме, у справі «Серков проти України» (заява № 39766/05, п. 51) «... якість законодавства ... – доступне для зацікавлених осіб, чітке і передбачуване у застосуванні»; відсутність необхідної передбачуваності та чіткості національного законодавства з важливого питання, що призводило до його суперечливого тлумачення судом, стала причиною порушення вимог положень Конвенції щодо «якості закону»

8

8

У справі «Редакція газети «Правое дело» та «Штекель проти України» (заява № 33014/05, п. 51, 52) встановлено порушення статті 10 Конвенції, Суд наголосив на тому, що саме законодавство повинно відповідати певним умовам «якості», зокрема, **норма не може вважатися законом доти, допоки її не буде сформульовано з достатньою точністю для того, щоб надати громадянину можливість регулювати свою поведінку**

9

Таким чином, в чинному законодавстві відсутні будь-які положення, які встановлюють граничні норми кількості алкоголю в повітрі, що видихається, після досягнення яких керування транспортними засобами не дозволяється

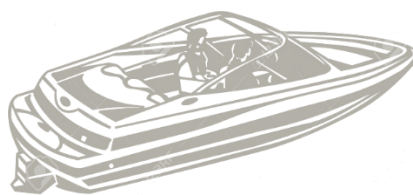
Звертаємо увагу на спеціальному суб'єкті частиною 5 статті 130 КУпАП, а саме на судноводівці малого, спортивного судна та водного мотоцикла

Йому забороняється керувати судном у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння, втоми або під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції відповідно до положень, визначених у пункті 5 частини 3 статті 40 Закону України «Про внутрішній водний транспорт»

На рівні підзаконного нормативно-правового акту, приписів чи положень, що деталізовано та всебічно розкривали б особливості та процедуру проведення огляду на стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння, вказаного спеціального суб'єкта не передбачено.

А тому поліцейські, не маючи визначеного алгоритму дій щодо фіксації фактів перебування вказаного суб'єкта в стані сп'яніння, не мають змоги належним чином здійснити документування події та факту адміністративного проступку

ПРАКТИКА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ У ПИТАННІ ЗАХОДІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОВАДЖЕНЬ У СПРАВАХ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВопорушення НА ТРАНСПОРТІ

Доставлення для зберігання на спеціальний майданчик затриманого на території домоволодіння транспортного засобу є протиправним. Адже таке доставлення дозволяється лише у випадку, якщо транспортний засіб суттєво перешкоджає дорожньому руху. Такий висновок зробив Верховний суд у постанові від 20.02.2019 у справі № 404/4467/16-а

Оскільки мотоцикл знаходився на території домоволодіння, на час складення акту ним ніхто не керував та не експлуатував, перешкод у дорожньому руху він не створював, суд першої інстанції, враховуючи відсутність в діях позивача складу адміністративного правопорушення, визнав відсутніми підстави для тимчасового затримання транспортного засобу

Так, суд вказав на те, що обов'язковою підставою для застосування приписів статті 265-2, частини шостої статті 121, частини першої статті 126 КУпАП, з метою притягнення до відповідальності винних осіб, є наявність факту керування цими особами транспортним засобом чи його експлуатації, а не перебування транспортного засобу у власності певної особи

Верховний Суд постанову апеляційного адміністративного суду скасував. Касаційний адміністративний суд роз'яснив, що доставлення затриманого транспортного засобу для зберігання на спеціальний майданчик дозволяється лише у випадку, якщо транспортний засіб суттєво перешкоджає дорожньому руху

Дослідження закритих проваджень за статтею 130 КУпАП дає змогу виділити ТОП-4 випадки, коли судді закривають провадження. Залежить це від того, наскільки професійно патрульні поліцейські виконали свою роботу

I. ВІДСУТНІ СВДКИ

Навіть, якщо поліцейські бачили, що власник авто був за кермом, мав ознаки сп'яніння і це підтверджується експертизою, але свідків немає, звинувачений може в суді представити ситуацію інакше.

Наприклад: розповісти, що їхав на пасажирському сидінні, а за кермом була інша особа.

За змістом ст. 252 КУпАП України про адміністративні правопорушення та загальні норми Конституції України та Європейської конвенції з прав людини та основоположних свобод, вина особи у вчиненні адміністративного правопорушення має бути доведена належними доказами, а будь-які сумніви і протиріччя повинні трактуватися на користь особи, яка притягається до адміністративної відповідальності

II. ЗАКІНЧИЛАСЬ ДІЯ СВДОЦТВА ПРО ДЕРЖАВНУ РЕЄСТРАЦІЮ АЛКОТЕСТЕРА

Якщо спеціальний технічний засіб для визначення стану сп'яніння не має актуальної сертифікації відповідності МОЗ та Держспоживстандарту та свідоцтва про повірку робочого засобу вимірювальної техніки, суд закрив провадження

III. ЯКЩО ВІДЕОЗАПИС ПОЛІЦЕЙСЬКИХ НЕПОВНИЙ

Якщо на відео не зафіксовано, як поліцейські встановлюють особу, якщо у кадрі обличчя показане не постійно, якщо на відео не знятий сам процес перевірки особи на стан сп'яніння, якщо не повністю видно автомобіль та його номерний знак тощо, це все може трактуватись судом як розумний сумнів

IV. ПОВІДОМИТИ СУДУ, ЩО ПІДПИСАЛИ ПРОТОКОЛ ПІД ТИСКОМ

Навіть якщо жоден із наведених вище способів не спрацював, суд може закрити справу через недоведеність у діях зазначеного правопорушення, якщо сказати в суді, що протокол підписаний під тиском. Так це вдалось особі, яка в суді надала такі пояснення. «Поліцейський почав погрожувати, що забере мопед на штрафмайданчик, якщо він не підпише протокол та не запише в ньому, що перед поїздкою випив 1 стакан вина. Знаходячись у нервовому стані, оскільки на нього чинився тиск з боку працівника поліції, він був змушений підписати протокол та зазначити, що випив вина, як того прагнув поліцейський. Окрім поліцейського, інших громадян при розмові не було»

ПОМІРКУЙТЕ

Ознайомившись із поданим розділом, Ви засвоїли певний обсяг навчального матеріалу, дізналися про ряд законів та підзаконних нормативно-правових актів, ознайомилися із переліком рекомендацій та порад, що стануть у нагоді при практичному відпрацюванні з даної теми. Пропонуємо Вашій увазі нестандартну фабулу, яка відповідає тематиці розділу та має на меті перевірити Ваш рівень готовності працювати в нестандартних ситуаціях, критично мислити і застосовувати засвоєні знання, уміння та навички:

ФАБУЛА:

Громадянин Кавченко Святослав Святославович, перебуваючи в стані сильного алкогольного сп'яніння, керуючи транспортним засобом, потрапив в поле зору уважного патрульного поліцейського Іваненка Івана, який запідозрив, що з особою не все добре, коли він виїхав з-за повороту на швидкості більше за 120 км/год. Наздогнавши водія, у процесі встановлення особи та документування правопорушення, передбаченого статтею 130 КУпАП – поліцейський попросив водія надати йому посвідчення та інші документи на транспортний засіб. Довго шукавши в телефоні, громадянин показав поліцейському екран із відкритим додатком Дія, у якому показав права на керування транспортом. Оскільки санкція статті передбачає вилучення документів, пересвідчившись, що фізичних прав на керування особа не має, поліцейський забрав у громадянина телефон, натомість видав йому тимчасовий дозвіл на право керування транспортом. Вилучення мобільного телефону поліцейський задокументував як вилучення прав.

ЗАВДАННЯ:

1. Виконайте юридичний аналіз ситуації. Чи правомірні дії поліцейського? Які документи складаються на водія за даною фабулою?
2. Яким чином поліцейський має вилучити посвідчення водія, якщо воно знаходиться у додатку Дія? Складіть покроковий алгоритм дій поліцейського у даній ситуації відносно вилучення прав на керування.
3. Чи правильно поліцейським було здійснено документування вилучення прав на керування транспортним засобом?

РОЗДІЛ V

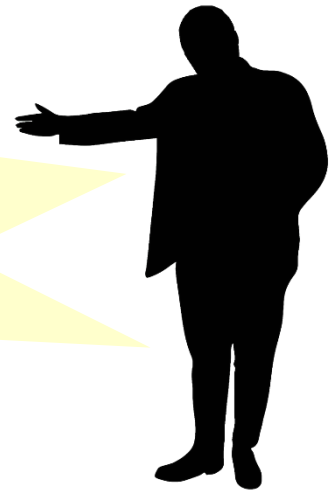
Оскарження заходів

забезпечення провадження у

справах про адміністративні

правопорушення

Адміністративне затримання, особистий огляд, огляд речей і вилучення речей та документів, у тому числі посвідчення водія, тимчасове затримання транспортного засобу, тимчасового вилучення тварини, відсторонення водіїв від керування транспортними засобами, річковими та маломірними суднами та огляд на стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння, а також щодо перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції, може бути оскаржено зацікавленою особою у вищій орган (вищестоящій посадовій особі) відносно органу (посадової особи), який застосував ці заходи, або до суду.

Особа, щодо якої застосовані заходи забезпечення провадження у справі про адміністративне правопорушення, має право оскаржити дані заходи, якщо вважає, що її права або/та законні інтереси були порушені, вчинені процесуальні дії зі сторони суб'єкта владних повноважень мали порушення матеріальної чи процесуальної норми права.

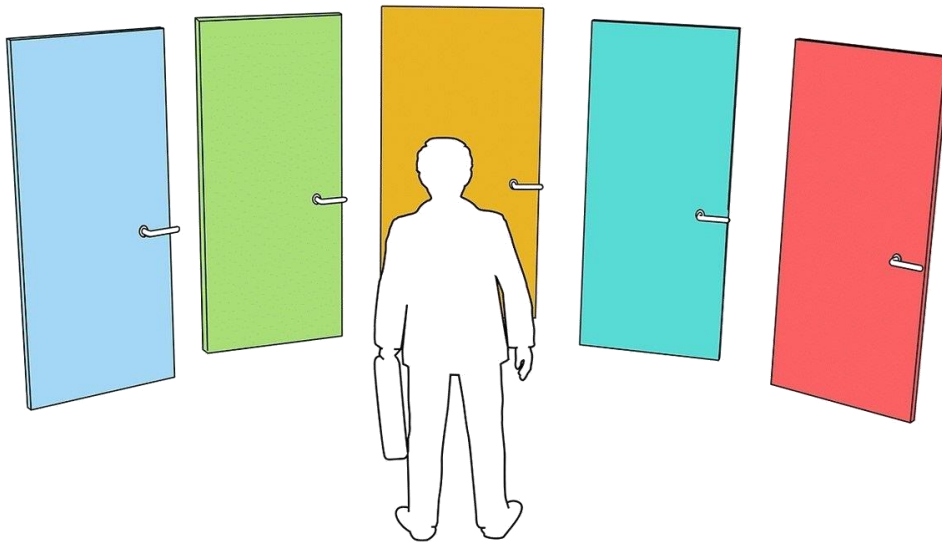
Скарга – це звернення з вимогою про поновлення прав і захист законних інтересів громадян, порушених діями (бездіяльністю), рішеннями державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій, об'єднань громадян, посадових осіб.

Стаття охоплює можливість оскарження як самого факту застосування до особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, заходів адміністративного припинення, так і вчинення службовою особою процесуальних дій, покликаних на реалізацію заходів забезпечення провадження у справі про адміністративне правопорушення.

- ✓ Вибір інстанції для оскарження застосування заходів забезпечення провадження по справі про адміністративне правопорушення є правом особи, щодо якої їх було застосовано.
- ✓ При цьому оскарження застосування таких заходів до вищестоящего органу (вищестоящої посадової особи) відносно органу (посадової особи), що застосував ці заходи, не позбавляє особу права звернутися з аналогічною скаргою до суду.
- ✓ Судовий розгляд такої скарги здійснюється в порядку, визначеному Кодексом адміністративного судочинства України.

Відповідно до приписів ст. 55 Конституції України «Права і свободи людини і громадянина захищаються судом» кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб. Кожен має право будь-якими незабороненими законом засобами захищати свої права і свободи від порушень і протиправних посягань.

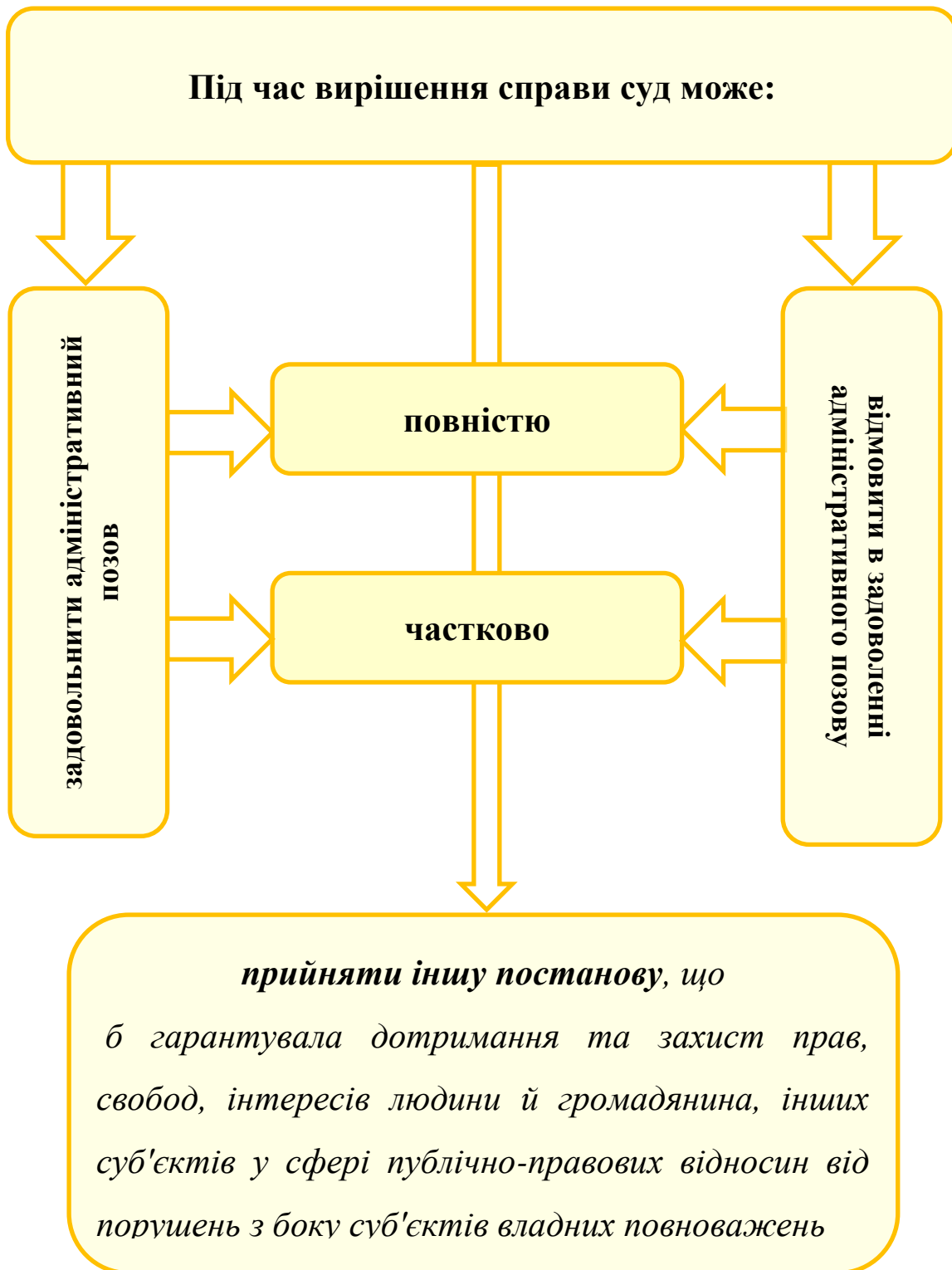
Щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності уповноважених службових осіб щодо заходів забезпечення провадження в справах про адміністративні правопорушення може бути реалізоване пряме або непряме оскарження

Непряме оскарження
здійснюється шляхом оскарження рішення про застосування одного із заходів забезпечення провадження в справах про адміністративні правопорушення, коли підставою для оскарження, фактично є неправомірне застосування заходів примусового характеру

Пряме оскарження
здійснюють шляхом подання адміністративного позову до суду, з метою визнання неправомірними рішень, дій чи бездіяльності уповноважених суб'єктів щодо заходів забезпечення провадження в справах про адміністративні правопорушення

У разі визначення предметної підсудності необхідно враховувати, у межах якої справи здійснюється оскарження

Якщо адміністративний позов подають в межах справи про адміністративне правопорушення, то, незалежно від рішень, дій чи бездіяльності, які оскаржують, і на якій стадії їх оскаржують, за правилами предметної підсудності такі справи мають розглядати виключно місцеві загальні суди як адміністративні

У разі задоволення адміністративного позову суд може прийняти, зокрема, постанову про:

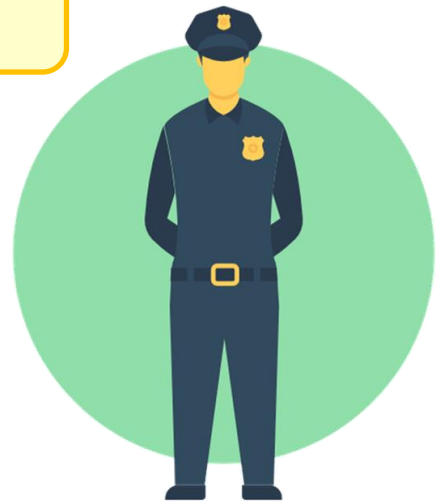
зобов'язання відповідача
вчинити певні дії

зобов'язання відповідача
утриматись від учинення
певних дій

стягнення з відповідача
коштів

визнання наявності чи
відсутності компетенції
(повноважень) суб'єкта
владних повноважень

визнання протиправними рішення суб'єкта владних повноважень чи окремих його положень, дій чи бездіяльності і про скасування або визнання нечинним рішення чи окремих його положень, про поворот виконання цього рішення чи окремих його положень із зазначенням способу його здійснення

Важливою особливістю є обставина, за якою процедура оскарження заходів забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення жодним чином не зупиняє їх виконання!

Тобто, якщо у відношенні особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, суб'єктом владних повноважень застосовано захід забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення з метою фіксації або припинення адміністративного делікту, і у випадку, звернення такої особи до суду або органу (посадової особи) щодо визнання даного заходу незаконним або необґрунтованим у сфері його застосування, то процес оскарження жодним чином не зупиняє їх дію та обмеження, які ними встановлені щодо конкретної особи.

ПОМІРКУЙТЕ

Ознайомившись із поданим розділом, Ви засвоїли певний обсяг навчального матеріалу, дізналися про ряд законів та підзаконних нормативно-правових актів, ознайомилися із переліком рекомендацій та порад, що стануть у нагоді при практичному відпрацюванні з даної теми. Пропонуємо Вашій увазі нестандартну фабулу, яка відповідає тематиці розділу та має на меті перевірити Ваш рівень готовності працювати в нестандартних ситуаціях, критично мислити і застосовувати засвоєні знання, уміння та навички:

ФАБУЛА:

Особа похилого віку – громадянка Свиненко Олена Олександрівна, після вилучення у неї дільничним офіцером поліції самогонного апарату – дізналася адресу його мешкання та на виконання статті 267 КУпАП (*Оскарження заходів забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення*) щовечора навідувалася до нього додому протягом тривалого часу з письмовою скаргою щодо неправомірності вилучення поліцейським в неї самогонного апарату. У своїй заяві громадянка пояснювала, що через дії дільничного офіцера поліції, вона втратила єдиний спосіб отримання прибутку, а оскільки пенсії їй не вистачає навіть на оплату комунальних послуг, вона вимагає негайного повернення вилучених речей та оплати поліцейським недоотриманого прибутку у розмірі 17 000 грн. Окрім цього, громадянка розповідала, що зазнала збитків, оскільки їй довелося у короткий термін назбирати грошей на деталі для придбання аналогового приладдя для виробництва самогону. Збитки також вимагала покрити за рахунок поліцейського.

ЗАВДАННЯ:

1. Виконайте юридичний аналіз ситуації. Чи правомірні дії поліцейського? А дії громадянки Свиненко Олени Олександрівни?
2. Чи було дотримано процедури оскарження, передбаченої статтею 267 КУпАП? Чи будуть Олені відшкодовані збитки? Чому?
3. Чи буде задоволено скаргу Свиненко Олени Олександрівни? Надайте Олені юридичну консультацію: куди їй необхідно звернутися зі своєю скаргою?

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

КЕЙС №1

БЛОК А. Надайте відповіді на подані запитання:

1. Які категорії заходів адміністративного припинення Вам відомі?
2. Які документи, що посвідчують особу та підтверджують громадянство України Вам відомі?
3. Який час може перебувати доставлена особа у штабі громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону чи громадському пункті з охорони громадського порядку, у приміщенні виконавчого органу сільської, селищної ради?
4. На який термін дозволяється затримувати транспортний засіб?
5. Приміщення, призначене для відпочинку дільничного офіцера поліції.

БЛОК Б. Розв'яжіть тестові завдання:

1. У випадках, прямо передбачених законами України, із метою припинення адміністративних правопорушень, коли вичерпано інші заходи впливу, встановлення особи, складення протоколу про адміністративне правопорушення у разі неможливості складення його на місці вчинення правопорушення, якщо складення протоколу є обов'язковим, забезпечення своєчасного і правильного розгляду справ та виконання постанов по справах про адміністративні правопорушення допускаються:

- а) адміністративне затримання особи;
- б) зупинка транспортного засобу;
- в) примусове затримання особи чи транспортного засобу;
- г) поверхнева перевірка.

2. Стаття 263 КУпАП закріплює:

- а) порядок здійснення особистого огляду;
- б) правила поведінки осіб, до яких застосовано адміністративне затримання як захід забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення;
- в) перелік заходів забезпечення провадження у справах про кримінальні правопорушення;
- г) жодної правильної відповіді.

3. Відповідно до статті 259 КУпАП затримання особи здійснюється не більш, ніж на 3 години...

- а) з доставленням особи до відділу поліції чи до штабу громадської організації;
- б) у ст. 259 КУпАП регламентується доставлення особи;
- в) жодної правильної відповіді;
- г) лише поліцейськими тієї ж статі.

4. Заходом забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення, згідно з чинним законодавством є:

- а) тимчасове вилучення посвідчення адвоката;
- б) тимчасове вилучення права на керування;
- в) тимчасова конфіскація посвідчення водія;
- г) тимчасове вилучення посвідчення водія.

5. Оскарження заходів забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення...

- а) зупиняє їх виконання;
- б) не зупиняє їх виконання за умови, що особа визнала вину до розгляду справи судом чи іншою уповноваженою особою;
- в) зупиняє їх виконання протягом 14 днів;
- г) не зупиняє їх виконання.

БЛОК В. Розгляньте фабулу:

Поліцейський здійснив адміністративне затримання громадянина, якого особисто застав за поширенням неправдивих чуток (ст. 173-1 КУпАП) із метою встановлення особи громадянина, оскільки документів при собі громадянин не мав.

За збігом обставин, у той час у відділі проводилися ремонтні роботи та було відімкнене електропостачання, через що поліцейському протягом 3-х годин затримання так і не вдалося встановити особу громадянина.

Поліцейському стало шкода витраченого часу, тому він відпустив громадянина, як того вимагає ст. 263 КУпАП але повідомив його, що дає йому можливість вийти та покурити, після чого буде продовжено процесуальні дії з метою встановлення особи. Задokumentував поліцейський свої дії таким чином, що після завершення 3-х годин відпустив громадянина, але той повторно вчинив правопорушення, унаслідок чого був повторно затриманий.

Через годину електропостачання було відновлено, завдяки чому поліцейському вдалося встановити особу громадянина за базами Національної поліції та він склав протокол на громадянина.

Виконайте подані нижче завдання та дайте відповіді на запитання:

- 1. На Вашу думку, у даній ситуації було дотримано усіх норм чинного законодавства зі сторони поліцейського? Свою думку аргументуйте.*
- 2. Спробуйте знайти у Єдиному державному реєстрі судових рішень (посилання: <https://reyestr.court.gov.ua>) 2-3 справи за даною статтею та порівняйте рішення суддів. Що цікавого Ви помітили?*
- 3. Чи могла трапитися така ситуація у реальному житті? Спробуйте поставити себе на місце правозахисника громадянина. Яким чином Ви б доводили незаконність дій поліцейського? Складіть план захисту з посиланням на відповідні статті.*
- 4. Чи є підстави для звільнення поліцейського за вчинення даних дій? Яким чином можливо (якщо можливо) довести вину поліцейського?*
- 5. Спробуйте знайти шляхи вирішення даної ситуації. Як мав вчинити поліцейський за відсутності електропостачання у відділі?*

КЕЙС №2

БЛОК А. Надайте відповіді на подані запитання:

1. Який процесуальний документ складається під час адміністративного затримання особи згідно зі ст. 261 КУпАП?
2. Із якого моменту обчислюється строк затримання транспортного засобу?
3. Які документи, що посвідчують особу та підтверджують її спеціальний статус Вам відомі?
4. На який термін тимчасово вилучається посвідчення водія?
5. Приміщення, призначене для тримання осіб, затриманих за вчинення адміністративного правопорушення.

БЛОК Б. Розв'яжіть тестові завдання:

1. При вчиненні дрібного хуліганства гр. Василенком працівники Національної поліції (уповноважені посадові особи) мають право:
 - а) здійснити затримання особи проти її волі, урахувавши власні уподобання та світогляд;
 - б) покарати його на свій розсуд;
 - в) не мають жодного права застосування будь-яких заходів за вчинення даного правопорушення;
 - г) здійснити адміністративне затримання на законних підставах.

2. Відшкодування збитків, заподіяних громадянину незаконним застосуванням заходів забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення, проводиться в порядку:
 - а) погодженому з потерпілим;
 - б) встановленому законом;
 - в) залежно від розміру таких збитків;
 - г) встановленому судом.

3. Строки адміністративного затримання визначаються:

- а) уповноваженою посадовою особою, яка застосовує захід;
- б) прокурором;
- в) ст. 263 КУпАП;
- г) судом.

4. Про вилучення речей і документів складається...

- а) протокол та пояснення посадової особи;
- б) рапорт, пояснення прокурору;
- в) протокол;
- г) згідно з нормами чинного законодавства - не складається жодних документів.

5. Ким проводиться огляд водія (судноводія) на стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції з використанням спеціальних технічних засобів?

- а) поліцейським;
- б) експертом;
- в) поліцейськими та експертами;
- г) лікарями або іншими медичними працівниками, фахівцями.

БЛОК В. Розгляньте фабулу:

Під час проїзду в трамваї містом Дніпро до дільничного офіцера поліції звернулась кондуктор та повідомила, що чоловік, який знаходиться у сусідньому вагоні та не здійснив оплату за проїзд. Дільничний одразу ж зреагував відреагував на звернення кондуктора та на нбаструпній зупинці підійшов до цього чоловіка. Під час бесіди з останнім, чоловік підтвердив, що не здійснив оплату за проїзд та доповнив, що він є громадянином України, ніколи не платив за проїзд та не буде. У відповідь ДОП детермінував, що чоловік порушує закон та зараз на нього буде складений протокол про адміністративне правопорушення.

Також чоловік обурився й додав, що, якщо поліцейському нема чого робити, нехай йде розкривати злочини й штурхнув правоохоронця.

Проте офіцеру було байдуже, він мав на меті складення протоколу, а не встановлення всіх обставин. Здійснивши адміністративне затримання, він встановив особу та склав на нього протокол за порушення ч. 1 ст. 173-3 КУпАП та ч. 1 ст. 185 КУпАП.

Виконайте подані нижче завдання та дайте відповіді на запитання:

1. Проаналізуйте правомірність дій дільничного офіцера поліції:
 - 1) Визначте чи мав право ДОП скласти адмінматеріали за кожною зі статей?
 - 2) Чи було поліцейським продемонстровано гарантовану ЗУ «Про Національну поліцію» та Конституцією України повагу до прав і свобод чоловіка?
 - 3) Чи мав право поліцейський у даному випадку проводити адміністративне затримання особи?
2. На кого покладені повноваження з накладення стягнень, передбачених статтею 173-3 КУпАП?
3. Чи є у діях чоловіка похилого віку склад адміністративного правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 173-3 КУпАП? (Відповідаючи зверніть увагу на примітку до статті).
4. На Вашу думку, чи можна назвати положення статті 173-3 КУпАП – законодавчою колізією? Чому?
5. Спробуйте знайти у Єдиному державному реєстрі судових рішень (посилання: <https://reyestr.court.gov.ua>) справи за даною статтею та порівняйте рішення суддів. Що цікавого Ви помітили?

КЕЙС №3

БЛОК А. Надайте відповіді на подані запитання:

1. Які посадові особи правомочні здійснювати адміністративне затримання?
2. Яким шляхом дозволяється тимчасове затримання транспортного засобу?
3. Кого необхідно повідомити про перебування особи затриманої за вчинення адміністративного правопорушення?
4. З якого часу починається адміністративне затримання особи яка вчинила адміністративне правопорушення?
5. Понятій, свідок і очевидець: поняття спільні та відмінні риси, законодавче визначення термінів.

БЛОК Б. Розв'яжіть тестові завдання:

1. **Особистий огляд речей у митних органах застосовується у порядку, встановленому:**
 - а) Кодексом України про адміністративні правопорушення;
 - б) Митним кодексом України;
 - в) Кримінальним кодексом України;
 - г) Кримінально-процесуальним кодексом України.

2. **Підлягають знищенню поліцейськими після здійснення заходу забезпечення провадження - вилучення речей і документів:**
 - а) спиртні напої домашнього виробництва;
 - б) гашиш;
 - в) старі документи, що не впливають на провадження;
 - г) усі речі та документи, що були вилучені з порушенням чинного законодавства.

3. Адміністративне затримання не може здійснюватися щодо особи, яка вчинила адміністративне правопорушення, визначене...

- а) ст. 173 КУпАП;
- б) ст. 175-1 КУпАП;
- в) ст. 173-2 КУпАП;
- г) ст. 185 КУпАП.

4. Порядок тимчасового вилучення посвідчення водія визначається:

- а) поліцейським;
- б) судом;
- в) Верховною Радою України;
- г) Кабінетом Міністрів України;

5. Адміністративне затримання проводиться посадовими особами Військової служби правопорядку у Збройних Силах України при вчиненні:

- а) домашнього насильства;
- б) дрібного хуліганства;
- в) жодної правильної відповіді;
- г) незаконного продажу товарів.

БЛОК В. Розгляньте фавулу:

Громадянин, рухаючись дорогою за межами населеного пункту, що розділена подвійною суцільною лінією, на своєму автомобілі Tesla (Model X), увімкнув автопілот та пересів на заднє сидіння транспорту. Раптово автомобіль з незрозумілих причин набрав швидкість руху у 120 км/год, чим перевищив дозволену швидкість руху на 30 км/год.

Поліцейські, які здійснювали контроль швидкісного режиму даної ділянки дороги помітили порушення, зафіксувавши його стаціонарно закріпленим та сертифікованим пристроєм і зупинили авто.

Підійшовши до автомобіля, патрульному відкрив вікно з заднього сидіння власник автомобіля. Під час спілкування із поліцейським, власник транспорту зазначив, що не перебував за кермом у момент

перевищення автомобілем швидкості руху, а тому, не може бути притягнутий до відповідальності і взагалі всі претензії полісмен має адресувати Ілону Маску, а не йому.

Виконайте подані нижче завдання та дайте відповіді на запитання:

1. Проаналізуйте фабулу та визначте:
 1. Алгоритм дій правоохоронця щодо документування даної події.
 2. Нормативно-правову базу, на яку має спиратися поліцейський при доведенні винуватості власника авто.
 3. Статтю КУпАП та пункт(и) ПДР, за якими Ви б притягали даного громадянина до відповідальності як поліцейський, що документує дану подію.
 4. Які засоби забезпечення провадження мають бути застосовані поліцейським?
 5. Винуватість власника авто: доведіть або спростуйте думку.
2. Чи має поліцейський складати адмінматеріали? Якщо так – то на кого і у якому порядку? Відповідь аргументуйте.
3. Спробуйте відтворити дану подію у групі із 2-4 людей: підготуйте та запишіть аргументи, якими Ви б доводили позицію невинуватості (за сторони власника авто) та позицію винуватості (зі сторони поліцейського). Позиція якої зі сторін буде більш переконливою?
4. Чи вважалося б за порушення, якби авто за аналогічної ситуації рухалося зі швидкістю 1) 33 км/год 2) 105 км/год 3) 112 км/год? Своєю думку доведіть із посиланням на відповідні статті КУпАП та ПДР відносно трьох поданих варіантів події.
5. Зверніться до мережі Інтернет та віднайдіть прецеденти в Україні за даною фабулою: відео, публікації у новинах або іншу інформацію (підказка: зверніться до YouTube). За можливості відшукайте справу у Єдиному державному реєстрі судових рішень за участі автомобіля із автопілотом та «пасажиром», який стверджує, що не керував транспортом у момент порушення транспортом ПДР (посилання: <https://reyestr.court.gov.ua>).

КЕЙС №4

БЛОК А. Надайте відповіді на подані запитання:

1. У яких випадках допускається адміністративне затримання особи?
2. У разі тимчасового вилучення в особи посвідчення водія, що скоїв порушення, за яке КУпАП передбачає застосування даного заходу, який документ працівник поліції повинен їй видати?
3. Яка посадова особа може приймати рішення про привід?
4. Протягом якого строку може тривати адміністративне затримання особи, яка вчинила адміністративне правопорушення?
5. Службове приміщення, що надається ДОП для виконання покладених на нього завдань із забезпечення правопорядку в межах поліцейської дільниці.

БЛОК Б. Розв'яжіть тестові завдання:

1. **Ким не може проводитися особистий огляд і огляд речей:**
 - а) приватними охоронцями;
 - б) посадовими особами Національної поліції України;
 - в) посадовими особами Військової служби правопорядку у Збройних силах України;
 - г) державними інспекторами з питань інтелектуальної власності.

2. **Заходи забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення не проводяться з метою:**
 - а) виховання особи;
 - б) припинення правопорушення;
 - в) встановлення особи;
 - г) складення протоколу;

3. Тимчасове вилучення посвідчення водія здійснюється не більше ніж на:

- а) три тижні;
- б) дев'яносто діб;
- в) три місяці;
- г) тридцять діб.

4. Після закінчення терміну тимчасового вилучення посвідчення водія, особа має право...

- а) отримати нове, інколи раніше дня закінчення терміну;
- б) звернутися за отриманням вилученого документа;
- в) подати скаргу на уповноважену особу;
- г) ознайомитися з матеріалами справи, підставами вилучення посвідчення водія.

5. Транспортний засіб не є таким, що створює загрозу безпеці руху, якщо транспортний засіб:

- а) поставлено на проїзній частині у два та більше рядів;
- б) на залізничних переїздах;
- в) на естакадах, мостах, шляхопроводах і під ними, у тунелях;
- г) не на трамвайних коліях.

БЛОК В. Розгляньте задачу. Яким чином би Ви її розв'язали?

Дільничному офіцеру поліції надійшло повідомлення відносно того, що громадянкою Лакост Іриною здійснюється ворожіння. Свої сеанси Ірина проводить у власній квартирі та бере за вказані послуги 300\$.

Наступного дня дільничний відправився за зазначеною адресою та за участю підставного клієнта підтвердив факт здійснення Іриною обрядів ворожіння.

Під час бесіди, громадянка пояснила, що таким чином вона збирає гроші на операцію сину, та вводить в оману людей через скрутне матеріальне становище.

Дільничним офіцером поліції було складено протокол про адміністративне правопорушення за частиною 3 статті 181 Кодексу України про адміністративні правопорушення та протокол про вилучення речей та документів, у якому зазначалося, що у громадянки було вилучено скляну кулю для обрядів, готівки на суму 1500\$ та записник із її клієнтами та їх номерами телефонів.

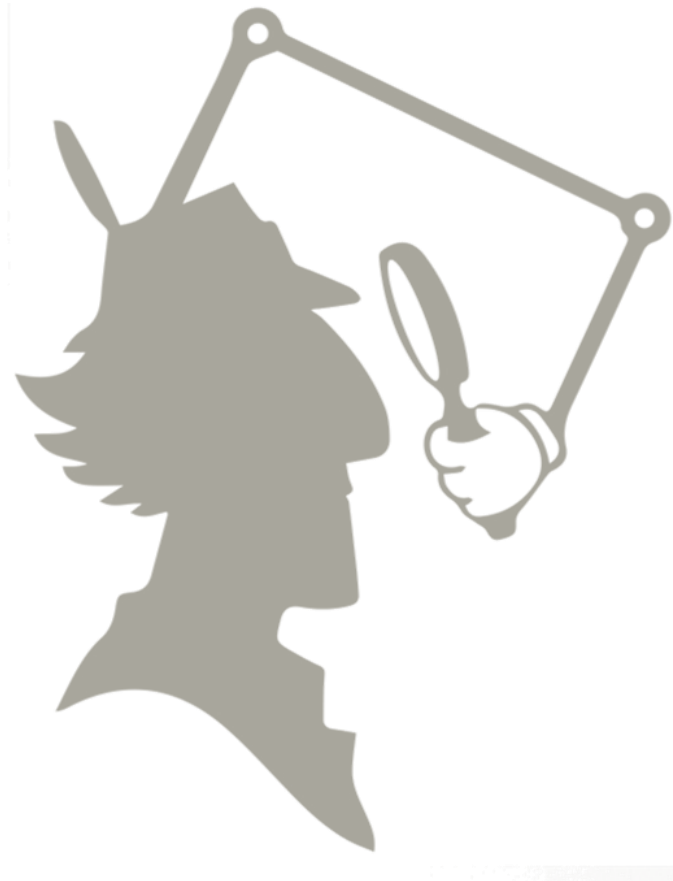
Виконайте подані нижче завдання та дайте відповіді на запитання:

1. Проаналізуйте фабулу та визначте правомірність дій:
 - 1) дільничного офіцера поліції;
 - 2) громадянки Ірини Лакост.
2. Чи є квартира громадським місцем? Знайдіть законодавче визначення даному терміну.
3. Чи мав поліцейський складати:
 - 1) протокол про адміністративне правопорушення? Чому?
 - 2) протокол про вилучення речей та документів? Чому?
4. Як мав вчинити дільничний офіцер поліції, отримавши дане повідомлення? Складіть правильний алгоритм дій поліцейського з посиланням на закони та інші нормативно-правові акти.
5. Зверніться до мережі Інтернет та знайдіть справи за даною статтею у Єдиному державному реєстрі судових рішень (посилання: <https://reyestr.court.gov.ua>). Проаналізуйте їх та зробіть порівняння 2-х різних справ, з'ясувавши що спільного та відмінного є в провадженні даних справ.

ПЕРЕВІРТЕ СЕБЕ

*Перегляньте правильні відповіді до тестових завдань,
наведених у блоці «Б» кейсів та порівняйте їх із вашими відповідями:*

№ кейсу	№ тестового питання				
	1	2	3	4	5
1	А	Г	Б	Г	Г
2	Г	Б	В	В	А
3	Б	А	Б	Г	Б
4	А	А	В	Б	Г

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конституція України : Закон України від 1996 р. №254к/96-ВР (в редакції № 27-ІХ від 03.09.2019). *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 18.12.1984 р. № 8073-Х. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1984. Додаток до № 51. Ст. 1122.
3. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. 580-VIII. *Відомості Верховної Ради*. 2015. № 40-41. Ст. 379. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19#Text>
4. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 № 5076-VI. *Відомості Верховної Ради*. 2013. № 27. Ст. 282.
5. Про Дисциплінарний статут Національної поліції України: Закон України від 15.03.2018 р. № 2337-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 29. Ст. 233. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19#Text>.
6. Про звернення громадян. Закон України від 02.10.1996 р. № 393/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 47. Ст. 256.
7. Про інформацію: Закон України від 2.10.1992 р. № 2657-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 48. Ст. 650.
8. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01 2011 р. № 2939-17. *Голос України*. 2011. № 24. URL : http://www.golos.com.ua/edition_archive.
9. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України від 22.09.2011 р. № 3773-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2012. № 19-20. Ст.179. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19#Text>.
10. Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення: Закон України від 22.09.2005 р. № 2899-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2005. № 52. Ст.565. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15#Text>.
11. Про дорожній рух: Закон України від 30.06.1993 р. №3353-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 31. Ст. 338.
12. Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживання ними: Закон України від 15 02.1995 р. № 62/95-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1995. № 10. Ст. 62.

13. Про виконавче провадження: Закон України 02.06.2016 р. № 1404-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 30. Ст. 542. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19#Text>.
14. Про захист тварин від жорстокого поводження: Закон України від 21.02.2006 № 3447-IV . *Відомості Верховної Ради України*. 2006. № 27. Ст. 230. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15#Text>.
15. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України 23.02.2006 №3477-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2006. N 30. Ст. 260. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19#Text>.
16. Про затвердження положення про патрульну службу МВС: Наказ МВС України від 02.07.2015 р. № 796. *Офіційний вісник України*. 2015. № 54. С. 203. Ст. 1767. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/54-2015-п#Text>.
17. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції: Наказ МВС України від 06.11.2015 р. №1376. *Офіційний вісник України*. 2015. № 99. С. 201. Ст. 3405. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/99-2015-п#Text>.
18. Про затвердження Інструкції про порядок виявлення у водіїв транспортних засобів ознак алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції : Наказ МВС, МОЗ України від 09.11.2015 р. № 1452/735. *Офіційний вісник України*. 2015. № 88. С. 217. Ст. 2965. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/89-2022-п#Text>.
19. Про затвердження Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не в автоматичному режимі: Наказ МВС України від 07.11.2015 р. № 1395. *Офіційний вісник України*. 2015. № 88. С. 176. Ст. 2964. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/89-2022-п#Text>.
20. Про затвердження Інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції: Наказ МВС України від 28.07.2017 р. № 650. *Офіційний вісник України*. 2017. № 70. С. 471. Ст. 2136. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/89-2022-п#Text>.
21. Про затвердження Порядку інформування центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги про випадки затримання осіб : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.2011 р. №1363. *Офіційний вісник України*. 2011. № 101. С. 63. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/89-2022-п#Text>.

22. Про затвердження Порядку тимчасового вилучення посвідчення водія на транспортний засіб та його повернення: Постанова Кабінету Міністрів України від 17.12.2008 р. № 1086. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1086-2008-%D0%BF#Text>.
23. Про затвердження Порядку тимчасового затримання працівниками уповноважених підрозділів Національної поліції транспортних засобів та їх зберігання: Постанова Кабінету Міністрів України від 17 грудня 2008 р. № 1102. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1102-2008-%D0%BF#Text>.
24. Про затвердження Порядку направлення водіїв транспортних засобів для проведення огляду з метою виявлення стану алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, і проведення такого огляду: Постанова Кабінету Міністрів України від 17 грудня 2008 р. N 1103. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1103-2008-%D0%BF>.
25. Деякі питання щодо небезпечних порід собак: Постанова Кабінету Міністрів України від 10 листопада 2021 р. № 1164. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1164-2021-%D0%BF>.
26. Про затвердження Порядку зберігання вилучених під час здійснення провадження у справах про адміністративні правопорушення речей і документів : Постановою Кабінету Міністрів України від 16.01. 2012 р. № 17. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/17-2012-%D0%BF#Text>.
27. Про затвердження Порядку зберігання наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, вилучених з незаконного обігу: Постанова Кабінету Міністрів України від 07.05.2008 № 422 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/422-2008-%D0%BF#Text>.
28. Про Порядок обліку, зберігання, оцінки конфіскованого та іншого майна, що переходить у власність держави, і розпорядження ним: Постанова Кабінету Міністрів України від 25.08.1998 № 1340 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1340-98-%D0%BF#Text>.
29. Безпалова О.І., Сокурєнка В.В., Джафарова О.В., Троян В.А., Адміністративна діяльність органів поліції України : підручник/ за заг. наук. ред. В.В. Сокурєнка. Харків: ХНУВС. 2017. 432 с.
30. Глуховеря В.А. Адміністративна діяльність Національної поліції: навч. посіб. Дніпро : ДДУВС. 2017. 248 с.
31. Донєнко В.В., Гаркуша В.В. Безпека дорожнього руху: дослідження в юридичних науках: навч. посіб. Дніпро: ДДУВС. 2011. 65 с.

- 32.** Доненко В.В., Гаркуша В.В. Безпека дорожнього руху в наукових працях українських вчених: навч. посіб. Дніпро: ДДУВС. 2011. 80 с.
- 33.** Науково-практичний коментар розділу IV «Повноваження поліції» та розділу V «Поліцейські заходи» Закону України «Про Національну поліцію» : станом на 28 січня 2016 р. Харків : Право. 2016. 178 с.
- 34.** Мінка Т.П., Гаркуша В.В., Репан М.І., Жиляков М.І. Методичні рекомендації з навчальної дисципліни «Протидія насильству в сім'ї» з використанням інтерактивних технологій для перепідготовки працівників патрульної поліції Національної поліції України : метод. рекомендації. Дніпро: ДДУВС. 2014. 34 с.
- 35.** Врублевський О.С. Правило Міранди. Юридична енциклопедія : у 6 т. ред. кол. Ю.С. Шемшученко. Київ : Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана, 2002. Т. 4 . 720 с. ISBN 966-7492-04-4.
- 36.** Серета Н.В., Назар Ю.С., Костовська К.М. Адміністративне право України (у схемах та коментарях): навч. посіб. Львів : ЛьвДУВС. 2016. 300 с.
- 37.** Гаркуша В.В., Молчанов Р.Ю., Шевяков М.О. Діяльність поліції щодо оформлення матеріалів адміністративних правопорушень у сфері безпеки дорожнього руху: навч. посібник. Дніпро: ДДУВС. 2021. 120 с.

Навчальне видання

Бахчев Костянтин Вікторович
Шевяков Максим Олександрович
Захарченко Олександр Валерійович

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ЗАХОДІВ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ
ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ
(У СХЕМАХ)

Навчальний посібник

Редактор, оригінал-макет – *Є. В. Коваленко-Марченкова*
Редактор – *Н. В. Леонова*

Підп. до друку 12.04.2022. Формат 60x84/16. Друк – трафаретний, цифровий.
Гарнітура – Times. Ум.-друк. арк. 9,50. Обл.-вид. арк. 9,75.
Тираж – 70 прим. Зам. 05/22-нп

Надруковано у Дніпропетровському державному університеті внутрішніх справ
49005, м. Дніпро, просп. Гагаріна, 26, rvv_vonr@dduvs.in.ua
Свідоцтво про внесення до державного реєстру ДК № 6054 від 28.02.2018